

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 47/2024
Senatu SUM
z dnia 18 czerwca 2024 r.

Wydział Nauk Medycznych w Katowicach
Wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu

Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Studia podyplomowe

NEURODIETETYKA

SPIS TREŚCI

1. ZASADY ORGANIZACJI STUDIÓW	3
1.1 Organizatorzy	3
1.2 Zakres studiów podyplomowych	3
1.3 Adresaci studiów podyplomowych	3
1.4 Organizacja zajęć:	3
1.5 Zasady rekrutacji:	4
1.6 Wymogi związane z ukończeniem studiów podyplomowych	4
1.7 Zakładane efekty uczenia się	5
2. PLAN STUDIÓW	7
3. SYLABUSY	10
Ad 1. Anatomia czynnościowa układu nerwowego	10
Ad 2. Neonatologia	13
Ad 3. Pediatria	15
Ad 4. Podstawy neurologii dziecięcej, z uwzględnieniem chorób rzadkich	17
Ad 5. Podstawy nauki o laktacji	19
Ad 6. Diagnostyka zaburzeń połykania u dzieci	22
Ad 7. Elementy integracji sensorycznej	24
Ad 8. Leczenie żywieniowe w pediatrii	27
Ad 9. Żywność dietetyczne w pediatrii	30
Ad 10. Antropometria w dietetyce – pomiary antropometryczne dzieci i młodzieży	33
Ad 11. Zaburzenia karmienia wśród dzieci	35
Ad 12. Pracownia technologiczna – żywienie dzieci i młodzieży	37
Ad 13. Żywność superfood w neurologii	39
Ad 14. Podstawy farmakologii, farmakokinetyki	41
Ad 15. Interakcje leków z żywnością	43
Ad 16. Podstawy neuroendokrynologii	45
Ad 17. Neurologia osób dorosłych i wieku senioralnym	47
Ad 18. Probiotykoterapia	49
Ad 19. Diety alternatywne w chorobach neurologicznych	51
Ad 20. Antropometria w dietetyce, u osób dorosłych	53
Ad 21. Zaburzenia połykania u osób dorosłych i w wieku senioralnym	55
Ad 22. Zespoły żywieniowe w placówkach medycznych oraz ustawodawstwo	57
Ad 23. Dietoterapia osób dorosłych i wieku senioralnym	59
Ad 24. Leczenie żywieniowe osób dorosłych i wieku senioralnym	62
Ad 25. Leczenie żywieniowe osób dorosłych i wieku senioralnym – moduł sprzętowy	65
Ad 26. Psychoedukacja	67
Ad 27. Psychologiczne postawy pracy z pacjentem i opiekunem	69
Ad 28. Pracownia technologiczna – żywienie osób dorosłych i w wieku senioralnym	72
Ad 29. Seminarium dyplomowe	74

1. ZASADY ORGANIZACJI STUDIÓW

1.1 Organizatorzy:

Organizatorami studiów podyplomowych jest Wydział Nauk Medycznych w Katowicach oraz Wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

1.2 Zakres studiów podyplomowych:

Studia mają charakter interdyscyplinarny. Obejmują moduły przedmiotowe: medyczne, dietetyczne, logopedyczne, oraz psychologiczne. Stwarzają możliwość poszerzenia wiedzy teoretycznej i praktycznej w renomowanym ośrodku neurologicznym, pediatrycznym, by dopełnić kwalifikacji z obszaru neurodietetyki.

Wykładowcami są zarówno nauczyciele akademicki jak i praktycy o dużym doświadczeniu z zakresu prowadzenia pacjentów neurologicznych zarówno pod kątem medycznym, dietetycznym, logopedycznym oraz psychologicznym.

1.3 Adresaci studiów podyplomowych:

Studia adresowane są do dietetyków* i lekarzy, którzy są zainteresowani poszerzeniem swoich kompetencji z zakresu neurodietetyki.

*Osoby które:

- ukończyły studia wyższe na kierunku dietetyka zgodnie ze standardami kształcenia określonymi w odrębnych przepisach i uzyskały tytuł licencjata lub magistra na tym kierunku,
- rozpoczęły przed dniem 1 października 2007 r. studia wyższe w specjalności dietetyka, w zakresie dietetyki i uzyskały tytuł licencjata lub magistra,
- rozpoczęły przed dniem 1 października 2007 r. studia wyższe na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka o specjalności żywienie człowieka i uzyskały tytuł inżyniera i magistra inżyniera na tym kierunku.

1.4. Organizacja zajęć:

Zajęcia będą odbywać się na obszarze działalności Wydziału Nauk Medycznych w Katowicach i Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu oraz na oddziałach Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego im. prof. K. Gibińskiego SUM w Katowicach, ul. Medyków 14, Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka Szpital nr 6 SUM w Katowicach, ul. Medyków 16, gwarantujących niezbędne zaplecze techniczne dla realizacji zaplanowanych zajęć.

Studia podyplomowe realizowane będą w trybie niestacjonarnym, w systemie weekendowym (sobotnio / niedzielny 1-2 razy w miesiącu) z podziałem na wykłady prowadzona w formie on-line oraz ćwiczenia prowadzone w formie stacjonarnej.

Studia trwają 2 semestry, obejmują łącznie **800** godz. dydaktycznych, (**274** godz. kontaktowych, **526** godz. pracy własnej), w tym:

- Liczba godzin zajęć teoretycznych (wykłady): **169**
- Liczba godzin zajęć praktycznych - ćwiczenia: **105**
- Liczba godzin pracy własnej: **526**
- Łączna liczba punktów ECTS = **32**

Warunkiem ukończenia studiów jest zaliczenie zajęć przewidzianych programem studiów oraz zdanie egzaminu końcowego – pisemnego oraz opisu przypadku. Po zakończeniu słuchacz otrzymuje świadectwo ukończenia studiów podyplomowych.

1.5. Zasady rekrutacji:

Postępowanie kwalifikacyjne prowadzone będzie w oparciu o złożone przez kandydata na studia dokumenty określone w Regulaminie Studiów Podyplomowych, tj.

- kwestionariusz osobowy,
- kopia dyplomu ukończenia studiów wyższych na kierunku (specjalności) Dietetyka lub na kierunku Lekarskim/Lekarsko-dentystycznym,
- oświadczenie o zapoznaniu się i akceptacji warunków odpłatności za studia podyplomowe prowadzone w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach;

1.6. Wymogi związane z ukończeniem studiów podyplomowych

1. Uzyskanie wszystkich efektów uczenia się określonych w programie studiów podyplomowych – potwierdzone uzyskaniem zaliczenia wszystkich wymaganych przedmiotów.
2. Uzyskanie 32 pkt ECTS wymaganych do ukończenia studiów podyplomowych.
3. Obecność na poziomie min. 70% zajęć.
4. Uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu dyplomowego w formie pisemnej oraz opisu przypadku.

1.7. Zakładane efekty uczenia się

Symbol efektu uczenia się	Efekty uczenia się ¹	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 6 – 8 PRK ²
WIEDZA (zna i rozumie:)		
W01	Zna budowę anatomiczną układu nerwowego.	P6S_WG
W02	Posiada podstawową wiedzę z neonatologii i pediatrii	P6S_WG
W03	Ma podstawową wiedzę z zakresu neurologii w tym neurologii dziecięcej.	P6S_WG
W04	Posiada wiedzę na temat wpływu wrodzonych i nabytych dysfunkcji centralnego układu nerwowego i chorób genetycznych na rozwój dziecka.	P6S_WG
W05	Ma wiedzę na temat zaburzeń połykania u dzieci i osób dorosłych.	P7U_W P7S_WG
W06	Ma wiedzę z zakresu rozwoju neurosensorycznego u dziecka.	P7U_W P8Z_WZ
W07	Zna zasady żywienia klinicznego, żywienie dojelitowe i pozajelitowe w chorobach neurologicznych.	P7Z_WT P8Z_WZ
W08	Zna specyfikę trudności w odżywianiu się i karmieniu osób z chorobami/zaburzeniami układu nerwowego.	P7Z_WZ
W09	Zna i rozumie mechanizmy działania poszczególnych grup leków oraz interakcje leków z żywnością	P7S_WK P7Z_WZ
W10	Zna podstawowe zjawiska z zakresu regulacji neurohormonalnej i dróg ich oddziaływania.	P6S_WG
W11	Ma wiedzę na temat wykorzystania probiotykoterapii oraz żywności funkcjonalnej w chorobach neurologicznych.	P7Z_WO P8Z_WZ
W12	Posiada wiedzę na temat podstawowych procesów psychicznych mających wpływ na odżywianie się i połykanie.	P6S_WG
W13	Ma wiedzę o zaburzeniach i chorobach, w przebiegu których pojawiają się trudności z odżywianiem się.	P7U_W P7Z_WZ
W14	Ma wiedzę na temat wpływu żywienia naturalnego na programowanie metaboliczne dziecka.	P7U_W P7Z_WZ
W15	Ma wiedzę na temat zasad żywienia zbiorowego i oceny stanu odżywienia pacjentów.	P7U_W P7U_K P7Z_KP
UMIEJĘTNOŚCI (potrafi:)		
U01	Potrafi rozpoznać problemy z karmieniem u wcześniaków, noworodków i małych dzieci.	P7U_U
U02	Potrafi zdiagnozować zaburzenia połykania oraz opracować postępowanie żywieniowe w różnych dysfagiach.	P7S_UW

² Opis określa efekty uczenia się dla kwalifikacji cząstkowych uwzględniając charakterystyki drugiego stopnia PRK na poziomie 6, 7 albo 8 PRK określone w przepisach wydanych na podstawie art.7 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U.2016. 64. z późn. zm.).

U03	Jest zdolny do modyfikowania czynników środowiskowych determinujących rozwój psychomotoryczny u dzieci.	PTS_UW
U04	Potrafi określić stan odżywienia i podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze działając wspólnie z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego.	P7Z_UO
U05	Potrafi dobrać preparat diety przemysłowej odpowiednio dla pacjenta.	P7Z_UO
U06	Na podstawie wywiadu z pacjentem oraz opiekunem potrafi zaplanować i poprowadzić leczenie dietetyczne z uwzględnieniem jednostki chorobowej/zaburzenia, dolegliwości towarzyszących, aktualnego stanu zdrowia, zażywanych leków, sytuacji rodzinnej.	P7S_UK
U07	Potrafi wykorzystać dietoterapię w tym diety alternatywne w chorobach neurologicznych, neurodegeneracyjnych oraz neurorozwojowych.	P7Z_UO
U08	Jest zdolny do pomagania pacjentom z wykorzystaniem dietoterapii opartej o Evidence based medicine.	P8Z_UI
U09	Właściwie stosuje/interpretuje terminologię z zakresu neurologicznej oceny pacjenta i rozpoznaje wskazania do leczenia żywieniowego.	P6S_UK
U10	Potrafi zastosować wiedzę na temat procesów psychicznych mających znaczenie dla odżywiania się w planowaniu interwencji dietetycznych.	P6Z_UN
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (jest gotów do:)		
K01	Zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość własnych ograniczeń oraz umiejętność stałego dokształcania się.	P7S_KR
K02	Ma umiejętność poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł.	P7S_KK P8S_KK
K03	Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.	P6Z_KW P7S_KR
K04	Rozumie konieczność współdziałania przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych w celu postawienia właściwej diagnozy.	P7Z_KP P7Z_KW
K05	Ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania i zdrowia pacjenta.	P7S_KO
K06	Zdaje sobie sprawę z problemów karmienia i żywienia wśród pacjentów z chorobami neurologicznymi oraz problemów w karmieniu w okresie niemowlęcym w tym karmienie piersią, stosowania diet oraz dylematów matki i prawidłowego rozwoju dziecka.	P6Z_KP P7S_KK
K07	Widzi potrzebę współpracy z rodzicami i rodziną pacjenta.	P6Z_KP
K08	Jest gotów do samodzielnej oceny stanu odżywienia pacjenta oraz ryzyka niedożywienia oraz interwencji w zakresie leczenia żywieniowego dietami przemysłowymi.	P6Z_KP P7S_KK
K09	Ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy.	P7S_KR
K10	Rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność swoich zaleceń.	P6S_KR P7S_KR

2. PLAN STUDIÓW

Wydział Nauk Medycznych w Katowicach
Wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego W Katowicach
Studia podyplomowe – siatka godzin

kierunek:
NEURODIETETYKA

Wykłady online: 169 godziny - 81 h (I sem) i 88 h (II sem)
Ćwiczenia: 105 godzin – 59 h (I sem) i 46 h (II sem)

Słuchacz uzyskuje za zajęcia dydaktyczne **32 pkt ECTS**,
gdzie 1 pkt ECTS = 25 godz. dydaktycznych

Ogólna liczba godzin 800, w tym: 274 godzin kontaktowych oraz 526 godzin pracy własnej.

Tabela 1. Plan studiów

Lp.	Nazwa modułu/przedmiotu kształcenia	Forma zajęć	Liczba godzin	Liczba godzin zajęć teoretycznych	Liczba godzin zajęć praktycznych	Punkty ECTS	Semestr, w którym realizowany jest modul/przedmiot	Efekty uczenia się	Sposób zaliczenia i metody weryfikacji efektów uczenia się ¹
I	MODUŁ PEDIATRYCZNY	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	134	88	46	15	I	W- wiedza U – umiejętności K-kompetencje	
1.	Anatomia czynnościowa układu nerwowego	Wykład (W)/	25	18	7	1	I	W01, K01, K02, K03, K09	Zal.
2.	Neonatologia	Wykład (W)/	6	6	0	1	I	W02, U01, K01, K02, K03, K09	Zal.
3.	Pediatrya	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	9	6	3	1	I	W02, U01, K01, K02, K03, K09	Zal.
4.	Podstawy neurologii dziecięcej, z	Wykład (W)/	6	6	0	1	I	W03, W04, U09, K06	Zal.

¹⁵ Metody weryfikacji efektów uczenia się Dyskusja/ debata (D), egzamin pisemny (EP), egzamin ustny (EU), praca kontrolna PK

	uwzględnieniem chorób rzadkich								
5.	Podstawy nauki o laktacji	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	4	4	0	1	I	W05, W14, U02, K01, K02, K03, K04, K07, K09,	Zal.
6.	Diagnostyka zaburzeń połykania u dzieci	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	4	4	0	1	I	W05, W06, W08, U02, U09, K05, K06, K10	Zal.
7.	Elementy integracji sensorycznej	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	3	3	0	1	I	W06, U03, K01, K02, K03, K09, K04	Zal.
8.	Leczenie żywieniowe w pediatrii	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	24	14	10	2	I	W02, W07, W08, U04, U05, U06, U09, K04, K05, K06, K07, K08, K09,	Zal.
8a.	Leczenie żywieniowe w pediatrii – moduł podstawowy		18	14	4				
8b.	Leczenie żywieniowe w pediatrii – moduł dietetyczny		3	0	3				
8c.	Leczenie żywieniowe w pediatrii – moduł sprzętowy		3	0	3				
9.	Żywność dietetyczne w pediatrii	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	30	15	15	2	I	W07, W13, W14, U06, U07, U08, U09, K05, K07, K09, K10	Zal.
10.	Antropometria w dietetyce – pomiary antropometryczne dzieci i młodzieży	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	6	3	3	1	I	W02, U04, U09, K08	Zal.
11.	Zaburzenia karmienia wśród dzieci	Wykład (W)/	6	6	0	1	I	W05, W08, W13, K06	Zal.
12.	Pracownia technologiczna – żywienie dzieci i młodzieży	Ćwiczenia (Ćw)/	8	0	8	1	I	W07, U06, U07, U08, K10	Zal.
13.	Żywność superfood w neurologii	Wykład (W)/	3	3	0	1	I	W11, K01, K02, K03, K09	Zal.
II	MODUŁ OSÓB DOROSŁYCH	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	140	81	59	17	II		
1.	Podstawy farmakologii, farmakokinetyki	Wykład (W)	6	6	0	1	II	W09, K01, K02, K03, K09	Zal.
2.	Interakcje leków z żywnością	Wykład (W)	6	6	0	1	II	W09, K01, K02, K03, K09	Zal.
3.	Podstawy neuroendokrynologii	Wykład (W)	9	9	0	1	II	W10 K01, K02, K03, K09	Zal.
4.	Neurologia osób dorosłych i w wieku senioralnym	Wykład (W)	12	12	0	1	II	W03, K01, K02, K03, K09	Zal.
5.	Probiotykoterapia	Wykład (W)	3	3	0	1	II	W11, K01, K02, K03, K09 , K10	Zal.
6.	Diety alternatywne w chorobach neurologicznych	Wykład (W)	3	3	0	1	II	W07, U06, U07, U08, K05, K06, K09, K10	Zal.

7.	Antropometria w dietetyce – u osób dorosłych	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	6	3	3	1	II	W13, U04, U09, K08	Zal.
8.	Zaburzenia połykania u osób dorosłych i w wieku senioralnym	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	6	6	0	1	II	W13, U09, U09, K05, K06	Zal.
9.	Zespoły żywieniowe w placówkach medycznych oraz ustawodawstwo	Wykład (W)	3	3	0	1	II	W15, U06, U09, K04, K05, K06, K10	Zal.
10.	Dietoterapia osób dorosłych i w wieku senioralnym	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	30	15	15	2	II	W07, U06, U07, U08, K05, K07, K10	Zal.
11.	Leczenie żywieniowe osób dorosłych i w wieku senioralnym	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	9	6	3	1	II	W07, W15, U05, U06, U09, K04, K05, K06, K07, K08, K09, K10	Zal.
12.	Leczenie żywieniowe osób dorosłych i w wieku senioralnym – moduł sprzętowy	Ćwiczenia (Ćw)	3	0	3	1	II	W15, U06, U09, K05, K07	Zal.
13.	Psychoedukacja	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	3	3	0	1	II	W12, U10, K04, K05, K07, K10	Zal.
14.	Psychologiczne podstawy pracy z pacjentem i opiekunem	Wykład (W)/ Ćwiczenia (Ćw)	9	6	3	1	II	W12, U10, K04, K05, K07, K10	Zal.
15.	Pracownia technologiczna – żywienie osób dorosłych i w wieku senioralnym	Ćwiczenia (Ćw)	8	0	8	1	II	W07, W15, U06, K10	Zal.
16.	Seminarium dyplomowe	Ćwiczenia (Ćw)	24	0	24	1	II	W1-W15, U1-U10, K01-K10	Zal.

3. SYLABUSY

Ad 1. Anatomia czynnościowa układu nerwowego

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ANATOMIA CZYNNOŚCIOWA UKŁADU NERWOWEGO	
		Dr Łukasz Chajec	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA	- zna budowę i fizjologię komórki nerwowej - zna budowę anatomiczną i topografię układu nerwowego: ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego - zna budowę, podział i funkcje poszczególnych części mózgowia - zna budowę i funkcje narządów zmysłów człowieka		
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi zlokalizować i opisać poszczególne części mózgowia człowieka - potrafi wykonywać badania podstawowych odruchów - potrafi wskazać objawy uszkodzeń poszczególnych struktur mózgowia - potrafi dokonać porównania układu nerwowego dziecka i osoby dorosłej - potrafi przeanalizować przypadki kliniczne		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość własnych ograniczeń oraz umiejętność stałego dokształcania się - ma umiejętność poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł - rozumie konieczność współdziałania przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych w celu postawienia właściwej diagnozy - ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania		
Semestr, w którym moduł jest realizowany	1		
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online	
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość anatomii człowieka na poziomie szkoły średniej		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i	Wykłady 18 h ćwiczeń 7 h		
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład z prezentacją multimedialną - wykład problemowy - dyskusja - analiza przypadków klinicznych		

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach • zaliczenie w formie pytań testowych	
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w zajęciach • uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia
Treści modułu kształcenia (program wykładów)		
Tematyka wykładów: 1. Budowa i funkcje tkanki nerwowej. Podział układu nerwowego (układ ośrodkowy i obwodowy; układ autonomiczny i somatyczny). Podział ontogenetyczny, topograficzny i kliniczny mózgowia. Opony mózgowo-rdzeniowe (przestrzeń podpajęczynówkowa, krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego). Rozwój postnatalny układu nerwowego dziecka. Porównanie układu nerwowego dziecka i osoby dorosłej. Zaburzenia rozwojowe układu nerwowego u dzieci. 2. Budowa, funkcje i podział kresomózgowia (kresomózgowie parzyste i nieparzyste). Budowa zewnętrzna kresomózgowia (powierzchnie, bieguny, szczeliny, bruzdy, półkule i płaty kresomózgowia). Budowa wewnętrzna kresomózgowia (położenie, podział i budowa istoty białej półkul, struktur kresomózgowia nieparzystego, płaszczka i jąder podstawnych). Węchomózgowie i układ limbiczny. Budowa komory bocznej. 3. Budowa, funkcje i podział międzymózgowie (podział, lokalizacja poszczególnych struktur). Wzgórzomózgowie (budowa i funkcje wzgórza, jądra wzgórza; ciała kolankowate; budowa i funkcje szyszynki). Podwzgórze (budowa i funkcje; struktury wchodzące w skład podwzgórza; budowa i funkcje przysadki mózgowej; ośrodek głodu i sytości). Budowa komory trzeciej. 4. Budowa, funkcje i podział pnia mózgu: śródmózgowie (lokalizacja i budowa poszczególnych struktur śródmózgowia: konary mózgu, pokrywa śródmózgowia, wodociąg mózgu), most (położenie w mózgowiu, budowa zewnętrzna i wewnętrzna mostu), mózdzek (lokalizacja w obrębie mózgowia; budowa zewnętrzna mózdzku: robak, półkule, konary; budowa wewnętrzna mózdzku: kora, jądra mózdzku, istota biała; porównanie kory mózgu i kory mózdzku; podział filogenetyczno-czynnościowy mózdzku), rdzeniemózgowie (budowa zewnętrzna i wewnętrzna rdzenia przedłużonego, ośrodki nerwowe). 5. Budowa, funkcje i podział rdzenia kręgowego (lokalizacja, budowa zewnętrzna: neuromery, bruzdy, szczeliny, nerwy rdzeniowe, zgrubienia; budowa wewnętrzna: cechy charakterystyczne, położenie istoty białej i istoty szarej, sznury, słupy). Przekrój poziomy przez rdzeń kręgowy. Jądra nerwowe i drogi nerwowe występujące w rdzeniu kręgowym (lokalizacja, funkcja). 6. Budowa i funkcje obwodowego układu nerwowego. Nerwy czaszkowe (charakterystyka, podział i funkcje poszczególnych nerwów czaszkowych; położenie jąder poszczególnych nerwów czaszkowych w mózgowiu). Nerwy rdzeniowe (budowa: korzeń grzbietowy, korzeń brzuszny, zwój rdzeniowy, pień, gałęzie; funkcje nerwów rdzeniowych; sploty nerwowe). Układ nerwowy autonomiczny (budowa, podział i funkcje części współczulnej i przywspółczulnej).		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: • Gould D. J.: Neuroanatomia (BRS). Edra Urban & Partner Wrocław 2021 • Young P. H., Young P. A. Tolbert D. L.: Neuroanatomia kliniczna. Edra Urban & Partner Wrocław 2016 • Felten D. L., Shetty A. N.: Atlas neuroanatomii i neurofizjologii Nettera. Edra Urban & Partner Wrocław 2018		

Wykaz literatury uzupełniającej:

- Gołąb B.: Anatomia czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2014
- Aleksandrowicz R., Ciszek B., Krasucki K.: Anatomia człowieka. Repetytorium. Na podstawie Anatomii Człowieka A. Bochenka, M. Reichera. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2022
- Moryś J., Narkiewicz O.: Neuroanatomia czynnościowa i kliniczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2023

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady+ćwiczenia)	25
Praca własna studenta	0
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za moduł	1

Ad 2. Neonatologia

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		NEONATOLOGIA Prof. I. Maruniak-Chudek	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• Posiada podstawową wiedzę z zakresu neonatologii • ma znajomość wad wrodzonych w obrębie twarzoczaszki • posiada wiedzę na temat wpływu zaburzeń okresu adaptacji i podstawowych jednostek chorobowych w neonatologii na sprawność i funkcjonowanie aparatu mowy	
UMIEJĘTNOŚCI		• analizuje i wnioskuje na temat wpływu wrodzonych i nabytych patologii okresu adaptacyjnego na rozwój noworodka ze szczególnym uwzględnieniem funkcji oralnych, oddechowych i żywieniowych • wyjaśnia patomechanizm zaburzeń w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji językowej występujący we wrodzonych i nabytych patologiach okresu noworodkowego	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się; • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • Wykłady	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady w formie online
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		6h wykład	

Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; - ćwiczenia laboratoryjne: analiza dokumentów / metoda problemowa / analiza przypadków / dyskusja.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: - Noworodek zdrowy - okres adaptacyjny, wczesne etapy rozwoju, rozpoznawanie nieprawidłowości - Noworodek urodzony przedwcześnie - specyfika, zagrożenia, postępowanie - Niedotlenienie okołoporodowe i encefalopatia noworodkowa - przyczyny, obraz, leczenie, rokowanie - Podstawowe jednostki chorobowe rozpoznawane u noworodka donoszonego i wcześniaka - rokowanie - Monitorowanie rozwoju noworodka i niemowlęcia. - Praca Poradni Patologii Noworodka. Koordynacja opieki nad noworodkiem i niemowlęciem.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: Kubicka K., Kawalec W. (red.), "Pediatria", PZWL Warszawa 2018 Dobrzańska A., Ryżko J. "Pediatria", Elsevier Urbana:Partner, Wrocław Gadzinowski J., Szymankiewicz M., Gulczyńska E. 2014- Podstawy Neonatologii - wydanie internetowe : .0g.ump.edu. Standardy Opieki Medycznej nad Noworodkiem w Polsce - zalecenia PTN, wyd. II i III, 2017; 2019, Warszawa Szczapa J. (red.), "Podstawy neonatologii", PZWL 2008		
B. Wykaz literatury uzupełniającej: Bręborowicz G., "Perinatologia" PZWL Zalecenia ERC w resuscytacji noworodka, www.erc.edu, www.prc.krakow.pl Piotrowski A. Niewydolność oddechowa noworodków, Kraków		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)		6
Praca własna studenta		19
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za modul		1

Ad 3. Pediatria

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PEDIATRIA	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		- ma podstawową wiedzę z zakresu chorób neurologicznych, neurorozwojowych wśród grupy pediatrycznej - zna podstawowe objawy oraz postępowanie terapeutyczne chorób wieku dziecięcego w tym: mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, padaczki,	
UMIEJĘTNOŚCI		- potrafi przeprowadzić wywiad lekarsko-żywnieniowy z dzieckiem i jego rodziną - potrafi określić stan odżywienia dziecka z wykorzystaniem siatek centrylowych - potrafi wyjaśnić patomechanizm chorób neurorozwojowych u dzieci	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		- zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, - rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się - widzi potrzebę pracy zespołowej - jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem - czerpie wiedzę z doświadczeń rodzica - potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady w formie zdalnej zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		6 h wykładu 3 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne		wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Rozwój dziecka 2. Wywiad lekarsko-żywnieniowy z dzieckiem i jego rodziną 3. Choroby neurologiczne wieku dziecięcego – diagnostyka, leczenie, postępowanie 4. Choroby neurorozwojowe w grupie pediatrycznej - diagnostyka, leczenie, postępowanie		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Pediatria. T. 1-2. Wanda Kawalec, Ryszard Grenda, Helena Ziółkowska, Warszawa, Wydawnictwo lekarskie PZWL, wydanie II zmienione i uaktualnione, 2018 2. Pediatria. Podręcznik do Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Państwowego Egzaminu Specjalistycznego. Anna Dobrzańska, Józef Ryżko [współautor] Maciej Kaczmarek i inni – wydanie 2, Wrocław, Elsevier Urban & Partner, 2014 3. Pediatria. Tom Lissauer, Graham Clayden, [współautor Aruna Abhyankar i inni; [red. wyd. Pol] Andrzej Milanowski – wydanie 5, Wrocław, Edra Urban & Partner, 2019		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)		9 h
Praca własna studenta		16 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 4. Podstawy neurologii dziecięcej, z uwzględnieniem chorób rzadkich

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PODSTAWY NEUROLOGII DZIECIĘCEJ Z UWZGLĘDNIENIEM CHOROÓB RZADKICH Prof. Ewa Emich-Widera	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma podstawową wiedzę z zakresu neurologii; • ma wiedzę z zakresu neurologii dziecięcej; • posiada wiedzę na temat wpływu wrodzonych i nabytych dysfunkcji centralnego układu nerwowego i chorób genetycznych na rozwój dziecka.	
UMIEJĘTNOŚCI		• analizuje i wnioskuje na temat wpływu wrodzonych i nabytych dysfunkcji centralnego układu nerwowego i chorób genetycznych na rozwój dziecka; • wyjaśnia patomechanizm zaburzeń w rozwoju i/lub przebiegu komunikacji językowej występujący we wrodzonych i nabytych dysfunkcjach centralnego układu nerwowego i w chorobach genetycznych.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się; jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • Wykład	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady w formie online
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		6 h wykładu,	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy		• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	

Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	B. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów)		
1. Rozwój psychoruchowy dziecka zdrowego 2. Autyzm dziecięcy. 3. Wybrane schorzenia neurologiczne: - mózgowe porażenie dziecięce - urazy - stany napadowe - stany zapalne - encefalopatie postępujące i niepostępujące (w tym upośledzenia umysłowe i choroby neurometaboliczne) - zespół nadpobudliwości psychoruchowej - dziecko hipotoniczne (w tym choroby nerwowo-mięśniowe)		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Czochańska J., red., 1990, <i>Neurologia dziecięca</i> , Warszawa. 2. Czochańska J., 1995, <i>Badanie i ocena neurorozwojowa niemowląt i małych dzieci</i> , wyd. Folium, Lublin. 3. Koehler B., Marszał E., Świetliński J. (red.), 2002, <i>Wybrane zagadnienia z pediatrii. Podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy</i> , Śląska Akademia Medyczna, Katowice. B. Wykaz literatury uzupełniającej: 1. Gałkowski T., 1995, <i>Dziecko autystyczne w środowisku rodzinnym i szkolnym</i> , Warszawa. 2. Gałkowski T., Kossewska J., red., 2000, <i>Autyzm wyzwaniem naszych czasów</i> , Kraków. 3. Łosiowski Z., red., 1997, <i>Dziecko niepełnosprawne ruchowo</i> , Warszawa. 4. Michałowicz R., red., 1996, <i>Mózgowe porażenie dziecięce</i> , Warszawa. 5. Michałowicz P., Jóźwiak S., red., 2000, <i>Neurologia dziecięca</i> , Wrocław. 6. Milewska-Bobula B., red., 2001, <i>Cytomegalia</i> , Warszawa. 7. Piotrowski A., 1995, <i>Niewydolność oddechowa noworodków</i> , Kraków. 8. Pisula E., 1993, <i>Autyzm. Fakty, wątpliwości, opinie</i> , Warszawa. 9. Piszczek M., 2007, <i>Diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka. Wybrane zagadnienia</i> , Warszawa . 10. Sadowska L., red., 2004, <i>Neurologiczne metody usprawniania dzieci z zaburzeniami w rozwoju</i> , Wrocław.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)	6	
Praca własna studenta	19	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25	
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 5. Podstawy nauki o laktacji

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	PODSTAWY NAUKI O LAKTACJI Mgr Krystyna Boryń - Frączek
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	• zna podstawy o laktacji • zna korzyści wynikające z karmienia piersią dla matki i dziecka • zna skład i właściwości mleka kobiecego • zna anatomię gruczołu piersiowego i regulację wytwarzania pokarmu • warunki ze strony matki i dziecka do udanego karmienia piersią • przeciwwskazania do karmienia piersią (choroby matki i dziecka) • farmakokinetyka (stosowanie leków a karmienie piersią), używki oraz zioła i wskazania w laktacji • wskaźniki skutecznego karmienia • zaburzenia funkcji ssania (wady twarzoczaszki, choroby neurologiczne) • wędzidełko i kwestionariusz do oceny • karmienie wcześniaków i bliźniaków, dziecka z rozszczepem, inne choroby np. z Downa • czynnościowe zaburzenia połykania • problemy laktacyjne matki • techniki karmienia – pozycje, sposoby przystawiania dziecka do piersi • odciąganie i przechowywanie mleka kobiecego • odżywianie kobiet w okresie ciąży i laktacji • karmienie butelką – smoczki, sposób karmienia, powrót do piersi • zna wskazania do suplementacji mieszanką mleczną • długość karmienia piersią, rozszerzanie diety u dziecka i wprowadzanie pokarmów stałych • problemy psychologiczne i wpływ na laktację
UMIEJĘTNOŚCI	• potrafi zebrać wywiad i ocenić efektywność karmienia • potrafi zbadać jamę ustną dziecka i ocenić wędzidełko wg zalecanej skali • potrafi rozpoznać problemy w karmieniu piersią z powodu dysfunkcji • potrafi prawidłowo dostawić dziecko do piersi i zastosować ewentualne metody dokarmiania • wie kiedy można karmić piersią podczas stosowania środków farmakologicznych, ziół i używek (kawa, alkohol,...) • potrafi rozpoznać problemy laktacyjne u matki • wie jak długo karmić piersią i kiedy rozszerzyć dietę • potrafi rozpoznać zaburzenia emocjonalne matki i wpływ na laktację • na podstawie analizuje i ocenia fizjologię i/lub patologię

	karmienia noworodka lub niemowlęcia	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zdaje sobie sprawę z problemów karmienia piersią, stosowania diet oraz dylematów matki i prawidłowego rozwoju dziecka i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania • współpracuje w wielospecjalistycznym zespole diagnostyczno-terapeutycznym	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany	1	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: Wykład Ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady w formie online Ćwiczenia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykłady 4h	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną • ćwiczenia stacjonarne: analiza dokumentów z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; • zaliczenie ustne / kolokwium; • wykonanie określonej pracy praktycznej; zaliczenie / test zaliczeniowy obejmującej treści modułu kształcenia	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w zajęciach; • ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
1. Podstawy o laktacji, korzyści, skład i właściwości pokarmu kobiecego.		

2. Wskaźniki skutecznego karmienia, zaburzenia funkcji ssania (wady twarzoczaszki...).
3. Badanie jamy ustnej i ocena wędzidełka wg zalecanej skali.
4. Problemy laktacyjne u matki.
5. Odciąganie i przechowywanie mleka kobiecego.
6. Czas trwania karmienia piersią, wskazania do suplementacji, rozszerzanie diety dziecka.
7. Farmakokinetika (stosowanie leków a karmienie piersią), używki oraz zioła i wskazania w laktacji.
8. Techniki karmienia – pozycje, sposoby przystawiania do piersi oraz metody i narzędzia dokarmiania.
9. Analiza przypadków, rozpoznanie problemów i ustalenie metod działania.

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej

Wykaz literatury obowiązkowej:

- Karmienie piersią w teorii i praktyce (Podręcznik dla doradców laktacyjnych i konsultantów laktacyjnych oraz położnych, pielęgniarek i lekarzy), wyd. II.
- „Neonatologia i opieka nad noworodkiem cz.2”, prof. Janusz Świetliński, 2017
- Pozycjonowanie w terapii logopedycznej, Magdalena Czajkowska, 2021
- Krótkie wędzidełka języka u noworodków i niemowląt, diagnoza i terapia, Marzena Machoś, 2020

Wykaz literatury uzupełniającej:

Artykuły i literatura dotyczące omawianych zagadnień wskazane przez prowadzącego

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)	4
Praca własna studenta	21
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za moduł	1

Ad 6. Diagnostyka zaburzeń połykania u dzieci

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		DIAGNOSTYKA ZABURZEŃ POŁYKANIA U DZIECI Mgr Aleksandra Karlik	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		- ma podstawową wiedzę dotyczącą charakterystyki dysfagii(definicje, rodzaje i etiologia) u dzieci i młodzieży - zna metody i narzędzia diagnozowania dysfagii u dzieci i młodzieży - ma podstawową wiedzę na temat usprawniania dzieci i młodzieży w przypadkach dysfagii o zróżnicowanej etiologii - zna zasady terapii dzieci i młodzieży z dysfagią - posiada wiedzę dotyczącą instruktażu dla opiekunów dzieci i młodzieży z dysfagią	
UMIEJĘTNOŚCI		- potrafi zdiagnozować zaburzenia połykania - potrafi opisać objawy dysfagii oraz rozpoznać jej rodzaj - potrafi opracować program terapii neurologopedycznej w różnych przypadkach dysfagii - potrafi współpracować w interdyscyplinarnym zespole w celu uzyskania pożądanych efektów terapii dysfagii	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		- zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, - rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się - jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów - widzi potrzebę pracy zespołowej - jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem - potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: - wykład - ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		4h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne		wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	C. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Anatomia i fizjologia. 2. Definicje – etiologie – skutki. 3. Kliniczna ocena połykania. 4. Karmienie naturalne. 5. Ślinienie. 6. Strategie terapeutyczne stosowane w dysfunkcjach połykania.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
B. Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Grabias S.,Panasiuk J., Woźniak T. (red) Logopedia Standardy Postępowanie Logopedycznego. WUMC-S Lublin 2015 2. Obrębowski A.(red) Wprowadzenie do neurologopedii. Termedia. Poznań 2018 3. Bleszyński J.J (red) Medycyna w logopedii. Harmonia Universalis. Gdańsk 2013 4. Nehrig-Gugulska M., Żukowska-Rubik M., Pietkiewicz A.(red) Karmienie piersią w teorii i praktyce Medycyna Praktyczna. Kraków 2017		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady)		4
Praca własna studenta		21
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 7. Elementy integracji sensorycznej

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	ELEMENTY INTEGRACJI SENSORYCZNEJ Mgr M.Szczepara- Fabian	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• ma podstawową wiedzę z zakresu rozwoju neurosensorycznego dziecka, • zna podstawowe symptomy mogące świadczyć o problemach w procesach przetwarzania sensorycznego u dziecka, • znana jest klasyfikacja diagnostyczna DC:0-3R- klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęstwa i wczesnego dzieciństwa, • poznał także podstawowe założenia oddziaływań terapeutycznych w świetle koncepcji SI (w tym te, które mogą być pomocne w warsztacie neurologopedy).	
UMIEJĘTNOŚCI	• potrafi modyfikować czynniki środowiskowe determinujące rozwój psychomotoryczny, • jest zdolny do pomagania rodzicom w modyfikacji czynników środowiskowych determinujących rozwój psychomotoryczny, • potrafi określić, które niepokojące zachowania mogą mieć podłoże sensoryczne i wymagają szczegółowej diagnostyki pod tym właśnie kątem, • potrafi również zebrać wywiad z rodzicami w aspekcie ewentualnych problemów sensorycznych, • potrafi ocenić stan emocjonalny dziecka i w razie potrzeby pokierować do innych specjalistów	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem • czerpie wiedzę z doświadczeń rodzica • potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online zajęcia w sali dydaktycznej

Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	3h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne	wykład z prezentacją multimedialną	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	D. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w wykładach - egzamin pisemny / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
- Rozwój procesów przetwarzania sensorycznego wg J.Ayers - Zmysły somatosensoryczne i ich znaczenie w rozwoju neurosensorycznym. - SPD (Sensory Processing Disorders) – zaburzenia przetwarzania sensorycznego - Podstawowe założenia oddziaływań terapeutycznych w świetle koncepcji SI - Prawdopodobne czynniki ryzyka SPD - Diagnostyka z użyciem Klasyfikacji diagnostycznej DC:0-3R (Klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęstwa i wczesnego dzieciństwa)		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Ayers J., 2015, Dziecko a integracja sensoryczna, Gdańsk. - Kranowitz C., 2011, Nie-zgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego- diagnoza i postępowanie, Gdańsk. - Koomar J., Kranowitz C., Szklut S., Balzer-Martin L., HaberE., Sava D., 2013, Integracja sensoryczna. Odpowiedzi na pytania zadawane przez nauczycieli, Gdańsk. - Klasyfikacja diagnostyczna DC:0-3R, 2007, Klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęstwa i wczesnego dzieciństwa, Warszawa. - Eliot L., 2010, Co tam się dzieje? Jak rozwija się mózg i umysł w pierwszych pięciu latach życia, Poznań - Kazek B., Wojciechowska J., red., 2017, Zmysły w komunikacji cz.2. Mowa i jej uwarunkowania, Gdańsk. Wykaz literatury uzupełniającej: - Brazelton T., Nugent K., 2011, The Neonatal behavioral Assessment Scale, Londyn.		

2. Matyja M., Gogola A. ,2010, Edukacja sensomotoryczna niemowląt, Katowice.
3. Kmita G. ,2013, Od zaciekawienia do zaangażowania. O rozwoju samoregulacji w interakcjach z rodzicami niemowląt urodzonych skrajnie wcześnie, przedwcześnie i o czasie, Warszawa.
4. Chrzan-Dętkoś M., 2012, Wcześnieiki. Rozwój psychoruchowy w pierwszych latach życia, Gdańsk
5. Maas V. ,2007, Integracja sensoryczna a neuronauka- od narodzin do starości, Warszawa.
6. Standardy opieki ambulatoryjnej nad dzieckiem urodzonym przedwcześnie. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego i Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego, Warszawa 2018.
7. Fundacja Wcześnieiak, 2018, Niezbędnik rodzica wcześniaka, Warszawa.

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady)	3
Praca własna studenta	22
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za modul	1

Ad 8. Leczenie żywieniowe w pediatrii

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	LECZENIE ŻYWIENIOWE W PEDIATRII Moduł podstawowy: Prof. Janusz Książczyk/prof. Agnieszka Szlagatys-Sidorkiewicz Moduł dietetyczny: mgr Ewelina Romanowska SCCS Moduł sprzętowy: Nutricia
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)	
WIEDZA	- zna zasady żywienia klinicznego, obejmującego żywienie dojelitowe i pozajelitowe z wykorzystaniem diet przemysłowych, w zapobieganiu i leczeniu niedożywienia dzieci - zna diety, kryteria, podziału i metody ich podaży w żywieniu dojelitowym u dzieci i młodzieży oraz zasady konstruowania roztworów dla dzieci z uwzględnieniem niedojrzałości i niewydolności przewodu pokarmowego - zna zasady monitorowania i dokumentacji leczenia żywieniowego w pediatrii - zna rolę dietetyka w zespole leczenia żywieniowego
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi określić ryzyko niedożywienia szpitalnego i podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze działając wspólnie z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego - Potrafi obsłużyć aparaturę do analizy składowych masy ciała i posłużyć się przyrządami do pomiarów antropometrycznych, - Potrafi dobrać preparat diety przemysłowej odpowiednio dla pacjenta - Potrafi obliczyć zapotrzebowanie na poszczególne składniki odżywcze w dojelitowym i pozajelitowym leczeniu żywieniowym - Ustalić wskazania do wspomagania i/lub/ leczenia żywieniowego z wykorzystaniem dostępnych w Polsce diet przemysłowych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- Jest gotów do samodzielnej oceny stanu odżywienia pacjenta oraz ryzyka niedożywienia oraz interwencji w zakresie leczenia żywieniowego dietami przemysłowymi - zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, - jest gotów do pracy w zespole leczenia żywieniowego - rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się - jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów - widzi potrzebę pracy zespołowej - jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem - czerpie wiedzę z doświadczeń rodzica - potrafi słuchać rodzica

Semestr, w którym modul*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	14 h wykładu 10 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne	wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	E. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w wykładach - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.

Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)

Moduł podstawowy

1. Podstawowe pojęcia związane z leczeniem żywieniowym. Standardy leczenia żywieniowego w pediatrii. Rola zespołu leczenia żywieniowego.
2. Wybór metody leczenia żywieniowego (dojelitowego i pozajelitowego) – algorytm postępowania (wskazania i p/wskazania),
3. Leczenie żywieniowe noworodków.
4. Leczenie żywieniowe w wybranych jednostkach chorobowych

Moduł dietetyczny

5. Czy jedzenie może zabić? Postępowanie w refeeding syndrome – opis przypadku
6. Przegląd żywności specjalnego przeznaczenia medycznego.
7. Noworodki i niemowlęta w 1 roku życia: Przedstawienie asortymentu mieszanek modyfikowanych dostępnych na rynku: podstawowych, specjalistycznych wraz z porównaniem ich składu, właściwości i przeznaczenia (wraz w uwzględnieniem istoty podstawy do rozliczenia) – zajęcia z elementami organoleptyki)
8. Zwiększenie gęstości energetycznej posiłków dla dzieci – jak to zrobić w praktyce
9. Dokumentacja żywieniowa wymagana przez NFZ – praktyczne wypełnianie formularzy na podstawie przykładowych pacjentów

Moduł sprzętowy

10. Zapoznanie się ze sprzętem do leczenia żywieniowego.

Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Szajewska H, Horvath A (red). Żywienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży, Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków, 1. 2017 2. Książyk J (red.) Standardy Leczenia Żywieniowego w Pediatrii 2013, wyd. PZWL, Warszawa 2021 Wykaz literatury uzupełniającej: Standardy ESPGHAN/ESPEN/ESPR/CSPEN Aktualne przepisy prawne, dokumentacja NFZ.	
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**	
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)	24
Praca własna studenta	26
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	50
Punkty ECTS za moduł	2

Ad 9. Żywienie dietetyczne w pediatrii

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ŻYWIENIE DIETETYCZNE W PEDIATRII	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		- zna zalecenia żywieniowe dla poszczególnych jednostek chorobowych/zaburzeń - zna specyfikę trudności w odżywianiu się i karmieniu osób z chorobami/zaburzeniami układu nerwowego	
UMIEJĘTNOŚCI		- na podstawie zebranych pomiarów potrafi ocenić stan odżywienia pacjenta - na podstawie wywiadu z pacjentem oraz opiekunem potrafi zaplanować i poprowadzić leczenie dietetyczne z uwzględnieniem jednostki chorobowej/zaburzenia, dolegliwości towarzyszących, aktualnego stanu zdrowia, zażywanych leków, sytuacji rodzinnej - potrafi zaplanować optymalny plan żywieniowy, jadłospis przy wykorzystaniu kalkulatora dietetycznego - zna i rozumie trudności, z jakimi boryka się pacjent i jego opiekun, wynikające z choroby/ zaburzenia - wykorzystując techniki psychodietetyczne, potrafi zmotywować pacjenta oraz opiekuna - rozumie swój zakres kompetencji i konieczność współpracy z innymi specjalistami lub zespołem terapeutycznym	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		- zdaje sobie sprawę z postępów badań z zakresu żywienia człowieka i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu - rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność swoich zaleceń - ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania - potrafi współpracować w wielospecjalistycznym zespole diagnostyczno-terapeutycznym	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: Wykład Ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady w formie online Ćwiczenia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	

Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykłady 15h Ćwiczenia 15h	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; on line synchroniczny; - ćwiczenia stacjonarne: analiza case study z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium; - wykonanie określonej pracy praktycznej; egzamin / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia;	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Wykłady: - Zalecenia żywieniowe dla wybranych chorób/zaburzeń układu nerwowego. - Projektowanie narzędzi diagnostycznych, standaryzacja przebiegu dietoterapii. - Ocena stanu odżywienia pacjenta, tworzenie zaleceń w oparciu o zalecenia EBM. Ćwiczenia: - Przygotowanie wywiadu dla profilu chorobowego pacjenta. - Analiza przypadków case study: - ocena stanu odżywienia pacjenta - analiza i ocena wywiadu kliniczno-żywieniowego i dziennika żywieniowego - ustalenie celu i założeń leczenia dietetycznego - zaplanowanie i ułożenie jadłospisu w kalkulatorze dietetycznym, zgodnego z celami i założeniami leczenia dietetycznego - wykorzystanie technik psychodietetycznych w leczeniu dietetycznym		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Ciborowska H., Ciborowski A. <i>Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka</i>. PZWL Warszawa 2021. - Pod red. Szajewska H., Horvath A. <i>Żywnienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży</i>. Medycyna Praktyczna, Kraków 2017. - Pod red. Książyk J. <i>Zalecenia leczenia żywieniowego u dzieci 2021</i>. PZWL, Warszawa 2021. - Książyk J, Kułak W, Toporowska-Kowalska E, Kmiec T, Świąder A, Szlagatys-Sidorkiewicz A,		

Romanowska H, Żyła A, Żelazowska E, Popińska K, Wąsowska-Królikowska K, Grzybowska-Chlebowczyk U, Danko M, Jóźwiak S. *Zalecenia leczenia żywieniowego u dzieci z przewlekłymi chorobami układu nerwowego (Guidelines on nutritional support in children with chronic neurological disorders)*. 2011;48.

- Rosińczuk J, Kołtuniuk A, Księżyc M, Wolniak M. *Rodzice dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym wobec problemów dnia codziennego (Parents of Children with Cerebral Palsy Facing Everyday Problems)*. The Journal of Neurological and Neurosurgical Nursing. 2013;2:149-154.
- Penagini F, Mameli C, Fabiano V, Brunetti D, Dilillo D, Zuccotti GV. Dietary intakes and nutritional issues in neurologically impaired children. *Nutrients*. 2015;7:9400-9415.
- Kaczmarek M., Wolański N. *Rozwój biologiczny człowieka*. PWN, Warszawa 2018.
- Dobrzańska A., Obrycki Ł., Socha P. *Choroby rzadkie*. Standardy Medyczne, Warszawa 2020.
- Henszen-Celińska H., Sęk H. *Psychologia zdrowia*. PWN, Warszawa 2020.
- Pod red. Brytek-Matera A. *Psychodietetyka*. PZWL, Warszawa 2023.

Wykaz literatury uzupełniającej:

Artykuły dotyczące omawianych zagadnień wskazane przez prowadzącego.

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)	30
Praca własna studenta	20
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	50
Punkty ECTS za moduł	2

Ad 10. Antropometria w dietetyce – pomiary antropometryczne dzieci i młodzieży

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ANTROPOMETRIA W DIETETYCE – POMIARY ANTROPOMETRYCZNE DZIECI I MŁODZIEŻY. Dr hab. Anna Lipowicz	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA	Student wskazuje i wybiera najbardziej przydatne metody antropometryczne użyteczne w badaniach rozwoju dzieci i młodzieży oraz stanu ich odżywienia		
UMIEJĘTNOŚCI	Student prawidłowo przeprowadza pomiary antropometryczne i dokonuje wyboru metody oceny rozwoju oraz stanu odżywienia. Interpretuje wyniki oraz formułuje wnioski.		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Student właściwie postrzega zróżnicowanie biologiczne, zauważa konieczność uwzględniania zaawansowania rozwojowego w leczeniu żywieniowym		
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	1		
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć:	B. Sposób realizacji zajęć:	
	Wykład Ćwiczenia	Wykłady w formie online Ćwiczenia w sali dydaktycznej	
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykłady 3h Ćwiczenia 3h		
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład, ćwiczenia, projekt		
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	Obserwacja pracy studenta na zajęciach, aktywność na zajęciach, ocena wykonanego projektu		
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia:	B. Warunki zaliczenia:	
	zaliczenie	● obecność i aktywny udział w zajęciach ● ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen	

		częstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
1. Przyrządy antropometryczne. Błędy pomiarowe 2. Pomiary ciała (somatometria), technika wykonywania pomiarów, punkty pomiarowe, wskaźniki, różnice płciowe 3. Wykorzystanie długości segmentów ciała do oceny wysokości ciała u dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami ruchowymi 4. Standardy WHO wzrastania i rozwoju dzieci 5. Metody oceny wieku biologicznego, krzywe rozwojowe, skok pokwitaniowy 6. Ocena stopnia odżywienia dzieci i młodzieży – MUAC, MUAMC, MUAMA, MUAA, MUAFA		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Malinowski A., Bożiłow W. Podstawy antropometrii, metody, techniki, normy. PWN Warszawa 1997 2. Bell, K.L., Davies, P.S.W., Boyd, R.N., Stevenson, R.D. (2012). Use of Segmental Lengths for the Assessment of Growth in Children with Cerebral Palsy. In: Preedy, V. (eds) Handbook of Anthropometry. Springer, New York, NY. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-1788-1_78 3. Physical status: the use of and interpretation of anthropometry, report of a WHO expert committee. 1995. WHO technical report series; 854; https://www.who.int/publications/i/item/9241208546		
Wykaz literatury uzupełniającej: 1. Samson-Fang, L., Bell, K. Assessment of growth and nutrition in children with cerebral palsy. Eur J Clin Nutr 67 (Suppl 2), S5–S8 (2013). https://doi.org/10.1038/ejcn.2013.223 2. Ruiz Brunner, M., Cuestas, E., Heinen, F. et al. Growth in infants, children and adolescents with unilateral and bilateral cerebral palsy. Sci Rep 12, 1879 (2022). https://doi.org/10.1038/s41598-022-05267-y 3. Lamounier, J. A., Marteletto, N. M., Calixto, C. A., de Andrade, M. R., & Tibúrcio, J. D. (2020). Stature estimate of children with cerebral palsy through segmental measures: A systematic review. Revista Paulista de Pediatria. Sao Paulo Pediatric Society. https://doi.org/10.1590/1984-0462/2020/38/2018185		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)	6	
Praca własna studenta	19	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25	
Punkty ECTS za moduł	1	

Ad 11. Zaburzenia karmienia wśród dzieci

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	ZABURZENIA KARMIENIA WŚRÓD DZIECI Mgr Dorota Szymańska	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• ma wiedzę z zakresu zaburzeń karmienia wśród dzieci • zna klasyfikację i podział zaburzeń karmienia • zna postępowanie żywieniowe u dzieci z zaburzeniami karmienia	
UMIEJĘTNOŚCI	• potrafi rozpoznać zaburzenia karmienia u dzieci • jest zdolny do pomagania dzieciom i ich rodzicom w prowadzeniu dietoterapii	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem • czerpie wiedzę z doświadczeń rodzica • potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład,	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady online
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	6 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	

Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	F. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Klasyfikacja zaburzeń karmienia u dzieci 2. Przyczyny zaburzeń karmienia u dzieci. 3. Diagnostyka zaburzeń karmienia u dzieci 4. Postępowanie dietetyczne w zaburzeniach karmienia u dzieci. 5. Opis przypadków		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Postępowanie dietetyczne w pediatrii. Redakcja: Agnieszka Białek-Dratwa, Karolina Krupa-Kotara, Elżbieta Szczepańska. Katowice: Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, 2023 2. Birch LL. Development of food acceptance patterns in the first years of life. Proceedings of the Nutrition Society. 1998;57:617–624. doi: 10.1079/PNS19980090. 3. Pliner P. Development of measures of food neophobia in children. Appetite. 1994;23:147–163. doi: 10.1006/appe.1994.1043. 4. Dovey MT, Staples PA, Gibson EL i wsp. Food neophobia and ‘picky/fussy’ eating in children: a review. Appetite 2008;50:182-193. 5. Kozioł-Kozakowska A., Piórecka B. Food neophobia – its determinants and health consequences, Standardy Medyczne 2013 6. Cole NC, An R, Lee SY, Donovan SM. Correlates of picky eating and food neophobia in young children: a systematic review and meta-analysis. Nutr Rev. 2017;75(7):516-532. doi: 10.1093/nutrit/nux024. 7. Białek-Dratwa Agnieszka, Szczepańska Elżbieta, Szymańska Dorota, Grajek Mateusz, Krupa-Kotara Karolina, Kowalski Oskar: Neophobia - a natural developmental stage or feeding difficulties for children?, Nutrients. 2022 Apr 6;14(7):1521. doi: 10.3390/nu14071521. 8. Białek-Dratwa Agnieszka, Szymańska Dorota, Grajek Mateusz, Krupa-Kotara Karolina, Szczepańska Elżbieta, Kowalski Oskar. ARFID - strategies for dietary management in children. Nutrients. 2022 Apr 22;14(9):1739. doi: 10.3390/nu14091739. Wykaz literatury uzupełniającej: Publikacje naukowe oparte o EBM.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady)	6 h	
Praca własna studenta	21 h	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 12. Pracownia technologiczna – żywienie dzieci i młodzieży

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PRACOWNIA TECHNOLOGICZNA – ŻYWIENIE DZIECI I MŁODZIEŻY Dr Wiktoria Staśkiewicz-Bartecka	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• Zna organizacje stanowisk pracy zgodnie z wymogami ergonomii, warunki sanitarno-higieniczne produkcji żywności w zakładach żywienia zbiorowego i przemysłu spożywczego oraz współczesne systemy zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia • Zna zasady postępowania dietetycznego w chorobach dzieci i młodzieży w zależności od stopnia ich zaawansowania choroby.	
UMIEJĘTNOŚCI		• Potrafi dokonać odpowiedniego doboru surowców do produkcji potraw stosowanych w dietoterapii dzieci i młodzieży oraz zastosować odpowiednie techniki sporządzania potraw. • Potrafi zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe i farmakologiczne w celu leczenia chorób neurologicznych, neurorozwojowych oraz neurodegeneracyjnych u dzieci	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• efektywnie działa wg wskazówek oraz potrafi pracować samodzielnie, w zespole nad wyznaczonym zadaniem. • zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem • czerpie wiedzę z doświadczeń rodzica • potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany		I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w pracowni technologicznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		8 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne		• ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	G. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Przygotowanie potraw z wykorzystaniem diet przemysłowych dla niemowląt, dzieci i młodzieży 2. Przygotowanie potraw w chorobach neurologicznych, neurorozwojowych oraz neurodegeneracyjnych u dzieci 3. Bilansowanie żywienia u dzieci zagrożonych niedożywieniem		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Ciborowska H, Rudnicka A. Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2000. 2. Małgorzewicz S, Żywienie Kliniczne. Praktyczne zagadnienia. Tom I – II. Wyd. Czelej, Lublin 2020. 3. Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu. Wyd. Scientifica, 2019. 4. Bawa S, Gajewska D, Kozłowska L, Lange E, Myszkowska-Ryciak J, Włodarek D. Dietoterapia. Warszawa: SGGW, 2009. 5. Jaromin M, dieta ketogeniczna w leczeniu padaczki poradnik. Wyd. Czelej, Lublin 2016. 6. Jarosz M. Praktyczny podręcznik dietetyki. Szostak-Węgierek D. Cięża. Warszawa: Instytut Żywności i Żywienia; 2010: 71–77. 7. Postępowanie dietetyczne w pediatrii. Redakcja: Agnieszka Białek-Dratwa, Karolina Krupa-Kotara, Elżbieta Szczepańska. Katowice: Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, 2023		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (ćwiczenia)		8 h
Praca własna studenta		17 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 13. Żywność superfood w neurologii

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	ŻYWNOSĆ SUPERFOOD W NEUROLOGII Dr Agata Kiciak	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• Zna składniki bioaktywne obecne naturalne lub celowo dodane do żywności wykorzystywane w chorobach neurologicznych, neurodegeneracyjnych • Zna potencjalne korzyści i zagrożenia związane z żywnością GMO, ekologiczną, bio. – zna aspekty prawne związane z tą żywnością	
UMIEJĘTNOŚCI	• potrafi rozróżnić i objaśnić rolę składniki bioaktywne obecnych naturalnie lub celowo dodawanych do żywności, określić znaczenie dla zdrowia spożycia konkretnych grup żywności jako efekt obecnych w niej składników • potrafi wzbogacić dietę w żywność zawierającą składniki bioaktywne u pacjentów z chorobami neurologicznymi	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem • czerpie wiedzę z doświadczeń rodzica • potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	I semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład,	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady w formie online
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	3 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	H. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Zalety i wady, w aspekcie zdrowotnym, żywności ekologicznej, zasady jej produkcji i znakowania 2. Metody wytwarzania, sposób znakowania oraz korzyści i zagrożenia żywności GMO 3. Rozróżnić i objaśnić rolę składniki bioaktywne obecnych naturalnie lub celowo dodawanych do żywności, określić znaczenie dla zdrowia spożycia konkretnych grup żywności jako efekt obecnych w niej składników w profilaktyce i leczeniu chorób neurologicznych. 4. Żywność wpływająca na nastrój i wydajność psychofizyczną. 5. Super food i składniki bioaktywne w chorobach neurorozwojowych.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Świdorski F. (red.), Żywność wygodna i żywność funkcjonalna, Wyd. Naukowo-Techniczne, Warszawa 2020 2. Czapski J., Górecka D. (red) Żywność prozdrowotna – składniki i technologia, Wyd. UP, Poznań 2015 3. Gertig H., Przysławski J., Bromatologia. Zarys nauki o żywności i żywieniu, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2006 4. Grajka W. (red.), Przeciwtłuszcze w żywności, Wyd. Naukowo-Techniczne, Warszawa 2007 Wykaz literatury uzupełniającej: Publikacje naukowe oparte o EBM		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)		3 h
Praca własna studenta		22 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 14.Podstawy farmakologii, farmakokinetyki

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PODSTAWY FARMAKOLOGII, FARMAKOKINETYKI	
		Dr Łukasz Chajec	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA	- zna i rozumie mechanizmy działania poszczególnych grup leków - zna wskazania oraz przeciwwskazania do stosowania leków, działania niepożądane i toksyczne oraz interakcje między lekami		
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi wyjaśnić zasady stosowania poszczególnych grup leków u różnych grup społecznych - potrafi przewidzieć skutki stosowania poszczególnych grup leków - potrafi interpretować zjawiska i procesy z zakresu farmakokinetyki i farmakodynamiki - krytycznie analizuje, selekcjonuje i wykorzystuje informacje z wielu źródeł, w tym ze źródeł elektronicznych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość własnych ograniczeń oraz umiejętność stałego dokształcania się - ma umiejętność poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł - wdraża zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia - ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania		
Semestr, w którym moduł jest realizowany	2		
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online	
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość biologii komórki, biochemii i fizjologii człowieka na poziomie szkoły średniej		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i	Wykłady 6 h		
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład z prezentacją multimedialną - wykład problemowy - dyskusja		
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na wykładach - kolokwium zaliczeniowe w formie pytań testowych		

Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Tematyka wykładów: 7. Pochodzenie i powstawanie leków. Klasyfikacja i nazewnictwo leków. Podstawowe zagadnienia związane z działaniem leków. 8. Podstawy farmakokinetyki. Nośniki leków. Wchłanianie leków z różnych dróg podania. Dystrybucja leków w organizmie. Biotransformacja leków. Eliminacja leków. Molekularne mechanizmy działania leków. Receptory leków. Czynniki wpływające na działanie leków. Tolerancja i uzależnienie od leków. Działania niepożądane i toksyczne. Odmienności stosowania leków u dzieci i osób starszych. 9. Farmakologia obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego (leki wpływające na przewodność cholinergiczną i adrenergiczną, leki stosowane w leczeniu bólu, leki znieczulające ogólnie i miejscowo, leki p/psychotyczne, p/depresyjne, p/padaczkowe, leki stosowane w chorobach neurodegeneracyjnych, leki uspokajające i nasenne, p/lękowe).		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: • Mutschler E., Geisslinger G., Kroemer H., Schfar-Korting M.: Kompendium farmakologii i toksykologii. MedPharm Polska Wrocław 2008 • Rang H. P., Dale J. M., Ritter M. M.: Farmakologia kliniczna. Czelej Lublin 2001 • Korbut R.: Farmakologia. PZWL Warszawa 2017 • Podlewski J.K., Chwalibogowska-Podlowska A.: Leki współczesnej terapii. T. 1-2. Medical Tribune Polska Warszawa 2010 • Buczek W., Danysz A.: Farmakologia i farmakoterapia. Erda Urban & Partner Wrocław 2016 Wykaz literatury uzupełniającej: • Byrtus H., Chłoń-Rzepa G., Gorczyca M., Kulig K., Łucka-Sobstel B.: Chemia leków. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2008 • Neal M. J.: Farmakologia w zarysie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2000 • Hermann T.: Farmakokinetyka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2002 • Janiec W.: Farmakodynamika. T. 1-2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2008		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS):		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)		6
Praca własna studenta		19
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za modul		1

Ad 15. Interakcje leków z żywnością

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		INTERAKCJE LEKÓW Z ŻYWNOŚCIĄ Dr Łukasz Chajec	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA	- zna i rozumie mechanizmy działania poszczególnych grup leków oraz wskazania i przeciwwskazania do ich stosowania - zna i rozumie mechanizmy interakcji lek - pożywienie i lek - suplementy diety - zna i rozumie mechanizmy leżące u podstaw zaburzonego stanu odżywienia podczas farmakoterapii		
UMIEJĘTNOŚCI	- potrafi wyjaśnić zasady stosowania poszczególnych grup leków w trakcie prowadzonej dietoterapii - potrafi przewidzieć skutki stosowania poszczególnych grup leków w połączeniu z żywnością - potrafi ocenić ryzyko wystąpienia zaburzeń stanu odżywienia podczas farmakoterapii - krytycznie analizuje, selekcionuje i wykorzystuje informacje z wielu źródeł, w tym ze źródeł elektronicznych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	- zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość własnych ograniczeń oraz umiejętność stałego dokształcania się - ma umiejętność poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł - wdraża zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia - ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania		
Semestr, w którym moduł jest realizowany	2		
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: wykład	B. Sposób realizacji zajęć: wykłady w formie online	
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość biochemii, chemii żywności, fizjologii i biologii żywienia człowieka na poziomie szkoły średniej		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i	Wykłady 6 h		
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład z prezentacją multimedialną - wykład problemowy - dyskusja		

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na wykładach • kolokwium zaliczeniowe w formie pytań testowych	
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Tematyka wykładów: 10. Interakcje leków ze składnikami pożywienia. Rodzaje interakcji. Interakcje farmakokinetyczne na poziomie wchłaniania i dystrybucji oraz metabolizmu i wydalania. Genetyczne uwarunkowania różnic w występowaniu interakcji leków ze składnikami pożywienia. 11. Wpływ nieprawidłowego stanu odżywienia na ryzyko występowania interakcji. Wpływ interakcji na skuteczność terapii. Interakcje pożywienia z lekami stosowanymi w wybranych jednostkach chorobowych. 12. Wpływ leków na stan odżywienia chorego. Leki modulujące apetyt. Wpływ leków na przemiany składników pożywienia w organizmie. Interakcje lek - alkohol. Wpływ jednorazowego i przewlekłego przyjmowania alkoholu na metabolizm leków.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: • Zachwieja Z.: Interakcje leków z pożywieniem. Medpharm Polska Wrocław 2016. • Jarosz M., Dzieniszewski J.: Uważaj co jesz, gdy zażywasz leki. Interakcje pomiędzy żywnością, suplementami diety a lekami. PZWL Warszawa 2020. • Obrzut M.: Interakcje leków z żywnością. PZWL Warszawa 2023. • Mutschler E., Geisslinger G., Kroemer H., Schfar-Korting M.: Kompendium farmakologii i toksykologii. MedPharm Polska Wrocław 2008 Wykaz literatury uzupełniającej: • Rang H. P., Dale J. M., Ritter M. M.: Farmakologia kliniczna. Czelej Lublin 2001 • Korbut R.: Farmakologia. PZWL Warszawa 2017 • Podlewski J.K., Chwalibogowska-Podlowska A.: Leki współczesnej terapii. T. 1-2. Medical Tribune Polska Warszawa 2010 • Buczek W., Danysz A.: Farmakologia i farmakoterapia. Erda Urban & Partner Wrocław 2016		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS):		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)		6
Praca własna studenta		19
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 16.Podstawy neuroendokrynologii

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PODSTAWY NEUROENDOKRYNOLOGII	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA	• zna podstawowe zjawiska z zakresu regulacji neurohormonalnej i dróg ich oddziaływania • objaśnia molekularne mechanizmy funkcjonowania komórek neuroendokrynowych oraz mechanizmy sygnalizacji neurohormonalnej • zna funkcjonalne powiązania pomiędzy układem nerwowym a układem endokrynnym • rozumie rolę neurohormonów i skutki ich działania		
UMIEJĘTNOŚCI	• potrafi wyjaśnić rolę neurohormonów w regulacji homeostazy ustroju na wybranych przykładach • potrafi interpretować zjawiska i procesy neuroendokryne na podstawie badań doświadczalnych • krytycznie analizuje, selekcjonuje i wykorzystuje informacje z wielu źródeł, w tym ze źródeł elektronicznych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość własnych ograniczeń oraz umiejętność stałego dokształcania się • ma umiejętność poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania		
Semestr, w którym moduł jest realizowany	2		
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady w formie online	
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość fizjologii człowieka na poziomie szkoły średniej. Uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i	Wykłady 9 h		
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną • wykład problemowy • dyskusja		
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na wykładach • kolokwium zaliczeniowe w formie pytań testowych		

Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Tematyka wykładów: 13. Drogi regulacji endo-, para-, i autokrynowej. Klasyfikacja, struktura i funkcja hormonów oraz neurohormonów, ich biosynteza i kontrola wydzielania. Molekularne podstawy działania hormonów białkowych i steroidowych (działanie genomowe i pozagenomowe hormonów steroidowych). Budowa i funkcja receptorów. Drogi przenoszenia sygnału w komórce. 14. Centralny poziom regulacji hormonalnej. Oś hormonalna podwzgórze-przysadka mózgowa-gruczoł dokrewny. Dodatnie i ujemne sprzężenia zwrotne. 15. Oś podwzgórze-przysadka mózgowa – kora nadnerczy. Regulacja hormonalna i neurohormonalna odpowiedzi na stres. Stres a funkcje mózgowia. Neuroendokrynologia zachowań agresywnych. 16. Ośrodek głodu i sytości. Neurohormonalna regulacja pobierania pokarmu i homeostazy energetycznej organizmu. Układ oreksygeniczny i anoreksygeniczny. Neurohormonalna regulacja metabolizmu. Oś mózg – tkanka tłuszczowa. Ośrodek pragnienia. Neurohormonalna regulacja pobierania wody i elektrolitów. 17. Układ neuroendokrynnny a rytmika okołodobowa. Aktywność szyszynki i melatoniny. Fizjologia snu. 18. Hormonalna kontrola rozwoju i funkcjonowania mózgu. Zaburzenia funkcjonowania układu neuroendokrynowego.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: • Lewiński A. (red.): Endokrynologia ogólna i kliniczna Greenspana. Tom I i II. Czelej Lublin 2011 • Brook Ch., Marshall N.: Podstawy endokrynologii. Elsevier Urban & Partner Wrocław 2000 • Fink G., Pfaff D. W., Levine J. E.: Handbook of neuroendocrinology. Academic Press London 2012 Wykaz literatury uzupełniającej: • Lovejoy D. A.: Neuroendocrinology. An integrated approach. John Wiley & Sons Ltd. West Sussex 2005 • Artykuły naukowe z zakresu neuroendokrynologii dostępne w internecie		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS):		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)		9
Praca własna studenta		16
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 17. Neurologia osób dorosłych i wieku senioralnym

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		NEUROLOGIA OSÓB DOROSŁYCH I W WIEKU SENIORALNYM Prof.Agnieszka Gorzkowska/ Dr hab.Joanna Siuda	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma wiedzę w zakresie chorób nerwowo-mięśniowych • posiada wiedzę na temat objawów i przebiegu SLA • ma wiedzę na temat schorzeń OUN przebiegających z zaburzeniami pamięci • ma wiedzę na temat choroby Parkinsona i parkinsonizmów	
UMIEJĘTNOŚCI		• interpretuje podstawowe objawy neurologiczne • zna objawy i przebieg SLA • zna objawy i przebieg zespołów demencyjnych • zna możliwości leczenia chorób nerwowo-mięśniowych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie konieczność współdziałania z członkami zespołu diagnostycznego • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład	B. Sposób realizacji zajęć: • wykłady w formie online
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		12h wykład	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną;	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; • zaliczenie ustne / kolokwium	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	C. Forma zaliczenia: • zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w zajęciach; • zaliczenie ustne/ kolokwium
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: 1. Choroby nerwowo-mięśniowe 2. SLA – etiologia, objawy i możliwości terapii. 3. Omówienie studium przypadku pacjenta z SLA 4. Choroba Parkinsona i parkinsonizmy. Skale oceny choroby Parkinsona – UPDRS, skala HY 5. Choroby neurozwyrodnieniowe. 6. Kryteria rozpoznawania chorób demencyjnych 7. Choroby naczyniowe OUN 8. Stwardnienie rozsiane – etiologia, objawy, możliwości leczenia 9. Miastenia i zespół miasteniczny – różnicowanie, objawy 10. Możliwości rehabilitacji pacjentów neurologicznych 11. Edukacja pacjenta oraz rodziny i opiekuna 12. Wybrane case study w neurologii		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
A. Wykaz literatury obowiązkowej: D. Wykaz literatury uzupełniającej:		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)		12
Praca własna studenta		13
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 18. Probiotykoterapia

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PROBIOTYKOTERAPIA Dr Iwona Lizończyk SANPROBI	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		- ma podstawową wiedzę o mikrobiomie człowieka, probiotykach, prebiotykach oraz postbiotykach - zna podstawowe działania mikrobioty jelitowej - zna funkcjonowanie osi mózg-jelita	
UMIEJĘTNOŚCI		potrafi zastosować probiotykoterapię w chorobach neurorozwojowych, neurologicznych oraz neudegeneracyjnych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		- zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, - rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się - jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: wykład,	B. Sposób realizacji zajęć: Wykład online
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		3 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne		wykład z prezentacją multimedialną	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy		- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	

Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	I. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w wykładach - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Podstawowe pojęcia dotyczące mikrobiomu człowieka. 2. Przegląd dostępnych probiotyków 3. Działanie osi mózg-jelita 4. Probiotykoterapia w chorobach neurorozwojowych, neurologicznych oraz neugodegeneracyjnych		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: Publikacje oparte o EBM		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady)	3 h	
Praca własna studenta	22 h	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 19. Diety alternatywne w chorobach neurologicznych

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		DIETY ALTERNATYWNE W CHOROBACH NEUROLOGICZNYCH Dr Agnieszka Bialek-Dratwa	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma podstawową wiedzę z zakresu dietetyki • zna diety alternatywne i ich zastosowanie w chorobach neurologicznych oraz neurodegeneracyjnych	
UMIEJĘTNOŚCI		• potrafi wykorzystać diety alternatywne w chorobach neurologicznych, neurodegeneracyjnych oraz neurorozwojowych • jest zdolny do pomagania pacjentom z wykorzystaniem dietoterapii opartej o diety niekonwencjonalne • potrafi określić skutki zdrowotne i psychospołeczne stosowania diet alternatywnych • potrafi zastosować Evidence Based Medicine w planowaniu diet alternatywnych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodzicem • czerpie wiedzę z doświadczeń rodzica • potrafi słuchać rodzica	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • wykład,	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady online
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		3 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne		• wykład z prezentacją multimedialną	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	J. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Dietetyka oparta na dowodach EBN a diety niekonwencjonalne. Zastosowanie EBN w praktyce dietetyka. Definicja pojęcia dieta niekonwencjonalna - alternatywna, dieta lecznicza. Różnice pomiędzy zasadami żywienia dzieci i młodzieży a dietami alternatywnymi. 2. Skutki zdrowotne i psychospołeczne stosowanie diet alternatywnych. 3. Diety niekonwencjonalne stosowane w dietoterapii. 4. Prowadzenie dietoterapii opartej na dietach niekonwencjonalnych.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: Ciborowska H, Rudnicka A, Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. 2010, PZWL „Diety niekonwencjonalne w poradnictwie żywieniowym” – A. Białek-Dratwa, M.Grajek, SUM, 2022 Publikacje naukowe Pubmed, ScienceDirect, Google Scholar. Książki, strony internetowe twórców diet alternatywnych - niekonwencjonalnych. Wykaz literatury uzupełniającej: Contento I. Edukacja żywieniowa. PWN, 2018		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady)		3 h
Praca własna studenta		22 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25h
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 20. Antropometria w dietetyce, u osób dorosłych

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ANTROPOMETRIA W DIETETYCE, U OSÓB DOROSŁYCH Dr Beata Całyniuk	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		ma wiedzę z zakresu metod antropometrycznych użytecznych w ocenie stanu odżywienia u osób dorosłych	
UMIEJĘTNOŚCI		- potrafi prawidłowo przeprowadzić pomiary antropometryczne i je odpowiednio interpretować - potrafi dobrać narzędzie do badania oceny stanu odżywienia	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		- zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, - rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady online zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		3 h wykładu 3 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne		wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy		- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	

Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	K. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w wykładach - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
- Analiza składu ciała jako jedno z narzędzi do oceny stanu odżywienia. - Ocena stanu odżywienia – badania przesiewowe MNA, NRS 2002, SGA - Pomiary fałdów skórno-tłuszczowych. - Wskaźniki proporcji wagowo-wzrostowe oraz inne wskaźniki antropometryczne.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Siddiqui N.I., Khan S.A., Shoeb M., Bose S., Anthropometric Predictors of Bio-Impedance Analysis (BIA) Phase Angle in Healthy Adults, Journal of Clinical and Diagnostic Research, 2016; 10(6): CC01-CC04. - Kłęk S., Jankowski M., Kruszewski W.J. i wsp.: Clinical nutrition in oncology: Polish recommendations. Oncol. Clin. Pract. 2015; 11: 172–188 - Kłęk S., Kapała A.: Nutritional treatment. Oncol. Clin. Pract. 2018; 14. DOI: 10.5603/OCP.2018.0028. - Ostrowska J., Jeznach-Steinhagen A.: Niedożywienie szpitalne. Metody oceny stanu odżywienia. Forum Medycyny Rodzinnej 2017; 11(2): 54–61 Wykaz literatury uzupełniającej: Standardy POLSPEN		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wyklady + ćwiczenia)		6 h
Praca własna studenta		19 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 21. Zaburzenia połykania u osób dorosłych i w wieku senioralnym

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		ZABURZENIA POŁYKANIA U OSÓB DOROSŁYCH I W WIEKU SENIORALNYM Mgr Tatiana Lewicka	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA	• zna i rozumie fizjologię procesu połykania • zna podstawy oceny zaburzeń połykania • zna specyfikę trudności w odżywianiu się osób z dysfagią o podłożu neurogennym		
UMIEJĘTNOŚCI	• rozróżnia fazy procesu połykania i charakteryzuje je • właściwie stosuje/interpretuje terminologię z zakresu neurologicznej oceny pacjenta i rozpoznaje wskazania do diagnozy pacjenta z dysfagią neurogenną • na podstawie wyników analizuje i ocenia fizjologię i/lub patologię połykania		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zdaje sobie sprawę z postępów badań dysfagii i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania • współpracuje w wielospecjalistycznym zespole diagnostyczno-terapeutycznym		
Semestr, w którym modul*) jest realizowany	II semestr		
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: Wykład Ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady on- line synchroniczne Ćwiczenia w sali dydaktycznej	
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	6h wykładu		

Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; on line synchroniczny - seminarium stacjonarne: analiza dokumentów z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium; - wykonanie określonej pracy praktycznej; egzamin / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści - modułu kształcenia	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
- Fizjologia procesu połykania. - Zaburzenia połykania o podłożu neurogennym (aspiracja, penetracja, odynofagia) - Testy przesiewowe przydatne w pracy dietetyka - Metody rehabilitacji pacjentów z zaburzeniami połykania – adaptacyjne, kompensacyjne - Dieta u pacjenta z zaburzeniami połykania - Omówienie niektórych jednostek chorobowych przebiegających z zaburzeniami połykania – case study – zalecane postępowanie		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Stępnia I., Kochanowski J., 2008, <i>Zaburzenia połykania w schorzeniach neurologicznych</i>, „Terapia” 10, z.2 (217). - Kruk – Zagajewska Z. i wsp., 1996, <i>Zaburzenia połykania u chorych operowanych z powodu raka krtani</i>, „Otolaryngologia Polska” 49 (1), s. 15-22. Wykaz literatury uzupełniającej: Artykuły dotyczące omawianych zagadnień wskazane przez prowadzącego		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady)		6
Praca własna studenta		19
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 22. Zespoły żywieniowe w placówkach medycznych oraz ustawodawstwo

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	ZESPOŁY ŻYWIENIOWE W PLACÓWKACH MEDYCZNYCH ORAZ USTAWODAWSTWO Dr Grzegorz Kostecki	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• Zna rozwiązania systemowe w warunkach żywienia zbiorowego, przepisy BHP i systemy kontroli jakości, • Zna regulacje prawne dotyczące tworzenia zespołów żywieniowych w placówkach medycznych	
UMIEJĘTNOŚCI	• Potrafi określić zadania zespołu żywieniowego w placówkach medycznych • Potrafi wykorzystać wiedzę przepisów prawnych dotyczących tworzenia zespołów żywieniowych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się • Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej w zakresie organizowania żywienia w otwartych i zamkniętych zakładach żywienia zbiorowego	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład,	B. Sposób realizacji zajęć: Wykład online
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	3 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	

Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	L. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Organizacja żywienia w szpitalu: kuchnia szpitalna, catering – wady i zalety. Dział żywienia: zadania, lokalizacja w strukturze szpitala, systemy dystrybucji, urządzenia. Zadania personelu. 2. Zespół żywieniowy w placówkach medycznych. 3. Normy żywienia chorych w szpitalu. Podstawy doboru diety dla pacjenta w szpitalu. – aktualne przepisy prawne. 4. Zapobieganie niedożywieniu w szpitalu.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: Jarosz M. (red.) Zasady żywienia chorych w szpitalach, IŻŻ, Warszawa 2011 Wykaz literatury uzupełniającej: Dzienniki Ustaw i Rozporządzenia,		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z nauczycielem akademickim (wykłady)	3 h	
Praca własna studenta	22 h	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25 h	
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 23. Dietoterapia osób dorosłych i wieku senioralnym

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		DIETOTERAPIA OSÓB DOROSŁYCH I W WIEKU SENIORALNYM.	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		Dr Agnieszka Bialek-Dratwa/ mgr Aleksandra Pol	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• zna zalecenia żywieniowe dla poszczególnych jednostek chorobowych/zaburzeń • zna specyfikę trudności w odżywianiu się i karmieniu osób z chorobami/zaburzeniami układu nerwowego	
UMIEJĘTNOŚCI		• na podstawie zebranych pomiarów potrafi ocenić stan odżywienia pacjenta • na podstawie wywiadu z pacjentem potrafi zaplanować i poprowadzić leczenie dietetyczne z uwzględnieniem jednostki chorobowej/zaburzenia, dolegliwości towarzyszących, aktualnego stanu zdrowia, zażywanych leków, sytuacji rodzinnej • potrafi zaplanować optymalny plan żywieniowy, jadłospis przy wykorzystaniu kalkulatora dietetycznego • zna i rozumie trudności, z jakimi boryka się pacjent wynikające z choroby/ zaburzenia • wykorzystując techniki psychodietetyczne, potrafi zmotywować pacjenta oraz opiekuna • rozumie swój zakres kompetencji i konieczność współpracy z innymi specjalistami lub zespołem terapeutycznym	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zdaje sobie sprawę z postępów badań z zakresu żywienia człowieka i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność swoich zaleceń • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania • potrafi współpracować w wielospecjalistycznym zespole diagnostyczno-terapeutycznym	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: Wykład Ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady on-line synchroniczne Ćwiczenia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	

Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykłady 15h Ćwiczenia 15h	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; on line synchroniczny; - ćwiczenia stacjonarne: analiza case study z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie;	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium; - wykonanie określonej pracy praktycznej; egzamin / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia;	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Wykłady: - Zalecenia żywieniowe dla wybranych chorób/zaburzeń układu nerwowego. - Projektowanie narzędzi diagnostycznych, standaryzacja przebiegu dietoterapii. - Ocena stanu odżywienia pacjenta, tworzenie zaleceń w oparciu o zalecenia EBM. Ćwiczenia: - Przygotowanie wywiadu dla profilu chorobowego pacjenta. - Analiza przypadków case study: - ocena stanu odżywienia pacjenta - analiza i ocena wywiadu kliniczno-żywieniowego i dziennika żywieniowego - ustalenie celu i założeń leczenia dietetycznego - zaplanowanie i ułożenie jadłospisu w kalkulatorze dietetycznym, zgodnego z celami i założeniami leczenia dietetycznego - wykorzystanie technik psychodietetycznych w leczeniu dietetycznym		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Ciborowska H., Ciborowski A. <i>Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka</i>. PZWL, Warszawa 2021. - Pod red. L. Sobotka <i>Podstawy żywienia klinicznego</i>. Scientifica, Kraków 2013. - Pod red. M. Grzymisławski <i>Dietetyka kliniczna</i>. PZWL, Warszawa 2019. - Kłęk, S., Błażejewska-Hyżorek, B., Czernuszenko, A., Członkowska, A., Gajewska, D., Karbowniczek,		

A., Kimber-Dziwisz, L., Ryglewicz, D., Sarzyńska-Długosz, I., Sienkiewicz-Jarosz, I., Sobów, T. i Sławek, J. (2017). *Leczenie żywieniowe w neurologii - stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część I. Zasady ustalania wskazań do leczenia żywieniowego*. Polski Przegląd Neurologiczny, 13(3), 105-119.

- Karbowniczek, A., Sienkiewicz-Jarosz, H., Czernuszenko, A., Kłęk, S., Sobów, T. i Sławek, J. (2018). *Leczenie żywieniowe w neurologii - stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część II. Rola żywienia w chorobie Parkinsona*. Polski Przegląd Neurologiczny, 14(3), 117-130.
- Sobów, T., Karbowniczek, A., Kłęk, S., Barcikowska-Kotowicz, M., Gabryelewicz, T., Barczak, A. i Sławek, J. (2018). *Leczenie żywieniowe w neurologii - stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część III. Rola żywienia w chorobie Alzheimera*. Polski Przegląd Neurologiczny, 14(4), 189-193.
- Pod red. Polskie Towarzystwo Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu *Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego*. Scientifica, Kraków 2014.
- Dobrzańska A., Obrycki Ł., Socha P. *Choroby rzadkie*. Standardy Medyczne, Warszawa 2020.
- Pod red. Ostrowska L. *Dietetyka w psychiatrii i neurologii*. PZWL, Warszawa 2022.
- Henszen-Celińska H., Sęk H. *Psychologia zdrowia*. PWN, Warszawa 2020.
- Pod red. Brytek-Matera A. *Psychodietetyka*. PZWL, Warszawa 2023.

Wykaz literatury uzupełniającej:

Artykuły dotyczące omawianych zagadnień wskazane przez prowadzącego.

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)	30
Praca własna studenta	20
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	50
Punkty ECTS za modul	2

Ad 24. Leczenie żywieniowe osób dorosłych i wieku senioralnym

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		LECZENIE ŻYWIENIOWE OSÓB DOROSŁYCH I W WIEKU SENIORALNYM - PODSTAWY. Mgr Tatiana Lewicka	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• ma wiedzę w zakresie oceny stanu odżywienia pacjenta dorosłego i w wieku senioralnym • orientuje się w podstawowych skalach oceny odżywienia NRS 2002, SGA; • posiada wiedzę na temat objawów i typów niedożywienia • posiada wiedzę na temat żywienia enteralnego • posiada wiedzę na temat doustnych suplementów diety i diet przemysłowych	
UMIEJĘTNOŚCI		• rozróżnia typy niedożywienia • właściwie stosuje terminologię i rozpoznaje wskazania do diagnozy stanu odżywienia na podstawie oceny stanu pacjenta; • zna i interpretuje objawy zespołu ponownego odżywienia • zna rodzaje diet przemysłowych • potrafi prawidłowo zastosować wzór Broca • potrafi obliczyć zapotrzebowanie kaloryczne i białkowe w zależności od stanu pacjenta • zna inne możliwości dostępu do przewodu pokarmowego, • zna podstawy prawidłowego postępowania z gastrostomią odżywczą	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie konieczność współdziałania z członkami zespołu żywieniowego • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: Wykład 6h ćwiczenia 3h	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady on- line synchroniczne Ćwiczenia w sali dydaktycznej i w oddziałach UCK
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	

Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	Wykłady 6h ćwiczenia 3h	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; on line synchroniczny - seminarium stacjonarne: analiza dokumentów z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie.	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium; - wykonanie określonej pracy praktycznej / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści - modułu kształcenia	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w zajęciach; - ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
Problematyka wykładów: - Przesiewowa ocena stanu odżywienia - Definicja niedożywienia i typy niedożywienia - Niedożywienie szpitalne jako problem współczesnej medycyny - Zespół ponownego odżywienia - Wybór drogi odżywienia – gastrostomia odżywcza - Ocena stanu pacjenta, użycie skal NRS i SGA - Podstawowe informacje dotyczące pielęgnacji gastrostomii odżywczej – edukacja rodziny i opiekuna - Praktyczne wyliczenie podstawowej diety przemysłowej, zastosowanie wzoru Broca, obliczanie BMI - Sposoby podawania diet przemysłowych		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: (red.)A.Zmarzły – Domowe żywienie dojelitowe pacjentów dorosłych - P.Matras – Leczenie żywieniowe - procedury Wykaz literatury uzupełniającej: - A.Kupała – Praktyczny przewodnik po ONS - Podstawy żywienia klinicznego - A.Członkowska i wsp. - Żywienie dojelitowe i pozajelitowe w udarze mózgu — stanowisko Grupy Ekspertów Sekcji Chorób Naczyniowych Polskiego Towarzystwa Neurologicznego - A.Karbowniczek - Leczenie żywieniowe w neurologii — stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część II. Rola żywienia w chorobie Parkinsona		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)	9
Praca własna studenta	16
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za moduł	1

Ad 25. Leczenie żywieniowe osób dorosłych i wieku senioralnym – moduł sprzętowy

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		LECZENIE ŻYWIENIOWE OSÓB DOROSŁYCH I W WIEKU SENIORALNYM – MODUŁ SPRZĘTOWY	
		Katarzyna Szleszyńska-Muc - Nutricia	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA	• posiada wiedzę na temat żywienia enteralnego • zna rodzaje diet przemysłowych • zna możliwości dostępu do przewodu pokarmowego		
UMIEJĘTNOŚCI	• potrafi wybrać odpowiedni sposób żywienia enteralnego • zna podstawy prawidłowego postępowania z gastrostomią odżywczą		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie konieczność współdziałania z członkami zespołu żywieniowego • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.		
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr		
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: Ćwiczenia ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: Ćwiczenia w sali dydaktycznej i w oddziałach UCK	
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy		
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	ćwiczenia 3h		
Stosowane metody dydaktyczne	• metoda problemowa / analiza przypadków rozwiązywanie zadań i ich projektowanie.		

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; • wykonanie określonej pracy praktycznej / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w zajęciach; • ustalenie oceny zaliczeniowej z ćwiczeń na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
1. Postępowanie z gastrostomią odżywczą 2. Podstawowe informacje dotyczące pielęgnacji gastrostomii odżywczej 3. Sposoby podawania diet przemysłowych		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. A.Zmarzły – Domowe żywienie dojelitowe pacjentów dorosłych 2. P.Matras – Leczenie żywieniowe - procedury Wykaz literatury uzupełniającej: 1. A.Kupała – Praktyczny przewodnik po ONS 2. Podstawy żywienia klinicznego 3. A.Członkowska i wsp. - Żywienie dojelitowe i pozajelitowe w udarze mózgu — stanowisko Grupy Ekspertów Sekcji Chorób Naczyniowych Polskiego Towarzystwa Neurologicznego 4. A.Karbowniczek - Leczenie żywieniowe w neurologii — stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część II. Rola żywienia w chorobie Parkinsona		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)		3
Praca własna studenta		22
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25
Punkty ECTS za moduł		1

Ad. 26. Psychoedukacja

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	PSYCHOEDUKACJA	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	Dr Mateusz Grajek	
POLSKI		
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• Zna definicję, cele i zasady prowadzenia psychoedukacji, psychoterapii i rehabilitacji psychospołecznej	
UMIEJĘTNOŚCI	• Potrafi zaplanować całościowe wsparcie psychologiczne z uwzględnieniem potrzeb indywidualnego przypadku.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania się i swoich ograniczeń • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • wykład, ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: Wykłady online zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	3 h wykładu	
Stosowane metody dydaktyczne	• wykład z prezentacją multimedialną /ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	

Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	M. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • obecność i aktywny udział w wykładach • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
Pojęcie choroby i zaburzenia psychicznego. Podział zaburzeń psychicznych. Klasyfikacja wg ICD-10/11 i DSM-5. Elementy psychopatologii (zaburzenia nastroju, lękowe, obsesyjno-kompulsyjne, paranoiczne i schizotypowe). Prowadzenie wywiadu psychologicznego. Postępowanie w diagnozie psychologicznej. Wybrane elementy psychometrii. Tradycyjne i nowoczesne podejścia terapeutyczne. Prowadzenie psychoedukacji. Wpływ stresu na rozwój schorzeń somatycznych. Pojęcie traumy i kryzysu. Interwencja kryzysowa w sytuacjach trudnych. Rozwiązywanie konfliktów. Praca z rodziną w ujęciu psychoedukacyjnym. Wybrane zagadnienia z psychosomatyki, somatopsychologii i psychotraumatologii. Metody zapobiegania skutkom przewlekłego stresu.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Gałęcki Piotr: Badanie stanu psychicznego. EDRA, 2022. 2. Corey Gerard: Teoria i praktyka poradnictwa i psychoterapii. Zysk, 2021. 3. Padesky Christine, Greenberger Dennis: Umysł ponad nastrojem. Zmień nastrój poprzez zmianę sposobu myślenia. UJ, 2018. 4. Wachtel Paul: Komunikacja terapeutyczna. UJ, 2013.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)	Obciążenie słuchacza [h]	
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady)	3 h	
Praca własna studenta	22 h	
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		

Ad 27. Psychologiczne podstawy pracy z pacjentem i opiekunem

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PSYCHOLOGICZNE PODSTAWY PRACY Z PACJENTEM I OPIEKUNEM. mgr Aleksandra Gnacek	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• Znajomość podstawowych procesów psychicznych mających wpływ na odżywianie się i połykanie • Wiedza o zaburzeniach i chorobach, w przebiegu których pojawiają się trudności z odżywianiem się • Znajomość zasad bezpieczeństwa przy planowaniu odżywiania osób z zaburzeniami funkcji poznawczych • Wiedza na temat obszarów wspólnych w pracy dietetyka oraz innych specjalistów: psychologa, neurologopedę, lekarza	
UMIEJĘTNOŚCI		• Zastosowanie wiedzy na temat procesów psychicznych mających znaczenie dla odżywiania się w planowaniu interwencji dietetycznych • Umiejętność współpracy z innymi specjalistami w ramach postępowania terapeutycznego • Umiejętność zbierania wywiadu i przeprowadzania obserwacji pod kątem zespołów psychopatologicznych mających wpływ na odżywianie się pacjenta • Umiejętność angażowania w terapię i utrzymywania motywacji pacjenta i jego opiekunów • Umiejętność zorganizowania posiłków pacjenta w sposób umożliwiający bezpieczne ich spożywanie; umiejętność zaplanowania niezbędnych zmian w środowisku pacjenta	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość obowiązku ciągłego aktualizowania i poszerzania wiedzy z tego zakresu; • rozumie konieczność współdziałania z pozostałymi członkami zespołu diagnostyczno-terapeutycznego • rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność postępowania diagnostyczno-terapeutycznego; • ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania.	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		2	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: Ćwiczenia i seminarium	B. Sposób realizacji zajęć: Ćwiczenia: online lub hybrydowy Seminarium: sala seminaryjna

Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	6h wykład 3h ćwiczenia	
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną; on line synchroniczny - seminarium stacjonarne: analiza dokumentów z dyskusją / metoda problemowa / analiza przypadków / metoda projektów / rozwiązywanie zadań i ich projektowanie	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów i ćwiczeń; - zaliczenie ustne / kolokwium; - wykonanie określonej pracy praktycznej / wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej realizowane treści	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	A. Forma zaliczenia: zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium pisemnego, obecność na min. 50% zajęć, aktywny udział w dyskusji
Treści modułu kształcenia (program wykładów i ćwiczeń)		
- Po co dietetykowi psychologia? - Neuroanatomia odżywiania się i kompetencje interpersonalne. - Czym są funkcje poznawcze i wykonawcze, omówienie najważniejszych z nich - Procesy poznawcze a jedzenie i połykanie - Zespoły psychopatologiczne, w których zaburzone są czynności związane z odżywianiem i połykaniem - Bezpieczne odżywianie pacjentów z zaburzeniami funkcji poznawczych - Współpraca dietetyka z innymi specjalistami a planowanie interwencji - Podstawy Dialogu Motywującego w pracy dietetyka - komunikacja, nawiązywanie relacji z pacjentem i jego rodziną, określanie celów, angażowanie pacjenta i opiekuna w proces leczenia - Kształtowanie relacji z jedzeniem		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: - Domańska, Ł. i Borkowska, A. R. (2009), <i>Podstawy neuropsychologii klinicznej</i>. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej - Karbowniczek, A., Sienkiewicz-Jarosz, H., Czernuszenko, A., Kłęk, S., Sobów, T. i Sławek, J. (2018). Leczenie żywieniowe w neurologii - stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część II. Rola żywienia w chorobie Parkinsona. <i>Polski Przegląd Neurologiczny</i>, 14(3), 117-130. - Kłęk, S., Błażejewska-Hyżorek, B., Czernuszenko, A., Członkowska, A., Gajewska, D., Karbowniczek, A., Kimber-Dziwisz, L., Ryglewicz, D., Sarzyńska-Długosz, I., Sienkiewicz-Jarosz, I., Sobów, T. i Sławek, J. (2017). Leczenie żywieniowe w neurologii - stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część I. Zasady ustalania wskazań do leczenia żywieniowego. <i>Polski Przegląd Neurologiczny</i>, 13(3), 105-119. - Miller, W., R. i Rollnick, S. (2014). <i>Dialog motywujący. Jak pomóc ludziom w zmianie</i>. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.		

5. Sobów, T., Karbowniczek, A., Kłęk, S., Barcikowska-Kotowicz, M., Gabryelewicz, T., Barczak, A. i Sławek, J. (2018). Leczenie żywieniowe w neurologii - stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów. Część III. Rola żywienia w chorobie Alzheimera. *Polski Przegląd Neurologiczny*, 14(4), 189-193.
6. Walsh, K. (2000). *Neuropsychologia kliniczna*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Bidzan, M. i Bidzan, L. (2020). Masa ciała a zaburzenia czynności poznawczych. *Neuropsychiatria i Neuropsychologia*, 15(1-2), 51-59.
2. Ciszewska-Czarnecka, K. i Kłoszewska, I. (2016). Zmiany nawyków żywieniowych u osób z chorobą Alzheimera. *Postępy Psychiatrii i Neurologii*, 25(1), 22-31.
3. Fiszer, U. (2009). Zaburzenia autonomiczne w chorobie Parkinsona. *Aktualności Neurologiczne*, 9(3), 159-163.
4. Jodzio, K. (2012). *Dysfunkcje wykonawcze w praktyce neurologicznej*. Polski Przegląd Neurologiczny, 8(2), 57-65
5. Ogden, J. (2011). *Psychologia odżywiania się. Od zdrowych do zaburzonych zachowań żywieniowych*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
6. Lewicka, T. (2019). Dysfagia w chorobach przewlekłych i postępujących. *Forum Logopedy*, 30, 11-16.
7. Lewicka, T. i Krzystanek, E. (2017). Dysfagia po udarach mózgu – wskazówki diagnostyczne i terapeutyczne. *Aktualności Neurologiczne*, 17(4), 208-212.
8. Magierski, R., Antczak-Domagała, K. i Sobów, T. (2014). Dieta jako czynnik protekcyjny otępienia. *Aktualności neurologiczne*, 14(3), 167-174.
9. McNally, R. (1994). Choking phobia: a review of the literature. *Comprehensive Psychiatry*, 35(1), 83-89
10. Potulska-Chromik, A., (2008). Zaburzenia czynności układu wegetatywnego w chorobach układu pozapiramidowego. *Polski Przegląd Neurologiczny*, 4(2), 65-70.
11. Rosengren, D., B. i Andruszko, R. (2021). *Rozwijanie umiejętności w dialogu motywującym*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
12. Szepietowska, E. M. i Daniluk, B. (red.) (2018). *Rehabilitacja neuropsychologiczna. Ujęcie holistyczne*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**

Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność itp.)	Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(wykłady + ćwiczenia)	9
Praca własna studenta	16
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza	25
Punkty ECTS za modul	1

Ad 28. Pracownia technologiczna – żywienie osób dorosłych i w wieku senioralnym

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu		PRACOWNIA TECHNOLOGICZNA – ŻYWIENIE OSÓB DOROSŁYCH I W WIEKU SENIORALNYM Dr Wiktoria Staśkiewicz-Bartecka	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu		POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
WIEDZA		• Zna organizacje stanowisk pracy zgodnie z wymogami ergonomii, warunki sanitarno-higieniczne produkcji żywności w zakładach żywienia zbiorowego i przemysłu spożywczego oraz współczesne systemy zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia • Zna zasady postępowania dietetycznego w chorobach w zależności od stopnia ich zaawansowania choroby.	
UMIEJĘTNOŚCI		• Potrafi dokonać odpowiedniego doboru surowców do produkcji potraw stosowanych w dietoterapii osób dorosłych oraz w wieku senioralnym oraz zastosować odpowiednie techniki sporządzania potraw. • Potrafi zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe i farmakologiczne w celu leczenia chorób neurologicznych oraz neurodegeneracyjnych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		• efektywnie działa wg wskazówek oraz potrafi pracować samodzielnie, w zespole nad wyznaczonym zadaniem. • zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, • jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów • widzi potrzebę pracy zespołowej • jest świadomy potrzeby współpracy z rodziną pacjenta	
Semestr, w którym moduł*) jest realizowany		II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć		A. Forma zajęć: • ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w pracowni technologicznej
Wymagania wstępne i dodatkowe		uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		8 h ćwiczeń	
Stosowane metody dydaktyczne		• ćwiczenia	

Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	• udział w dyskusji na zajęciach; • udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	N. Forma zaliczenia: • Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: • wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
1. Przygotowanie potraw z wykorzystaniem diet przemysłowych 2. Przygotowanie potraw w chorobach neurologicznych oraz neurodegeneracyjnych u dzieci 3. Bilansowanie żywienia u pacjentów neurologicznych zagrożonych niedożywieniem		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej: 1. Ciborowska H, Rudnicka A. Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2000. 2. Małgorzewicz S, Żywienie Kliniczne. Praktyczne zagadnienia. Tom I – II. Wyd. Czelej, Lublin 2020. 3. Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu. Wyd. Scientifica, 2019. 4. Bawa S, Gajewska D, Kozłowska L, Lange E, Myszkowska-Ryciak J, Włodarek D. Dietoterapia. Warszawa: SGGW, 2009. 5. Jarosz M. Praktyczny podręcznik dietetyki. Szostak-Węgierek D. Ciąży. Warszawa: Instytut Żywności i Żywienia; 2010: 71–77.		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim (ćwiczenia)		8 h
Praca własna studenta		16 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1

Ad 29. Seminarium dyplomowe

Nazwa modułu kształcenia/nazwa przedmiotu	SEMINARIUM DYPLOMOWE	
Język modułu kształcenia/język przedmiotu	POLSKI	
Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)		
WIEDZA	• Zna zasady żywienia klinicznego, żywienie dojelitowe i pozajelitowe w chorobach neurologicznych. • Zna specyfikę trudności w odżywianiu się i karmieniu osób z chorobami/zaburzeniami układu nerwowego • Ma podstawową wiedzę z neonatologii, pediatrii, neurologii.	
UMIEJĘTNOŚCI	• Potrafi określić stan odżywienia i podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze działając wspólnie z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego. • Na podstawie wywiadu z pacjentem oraz opiekunem potrafi zaplanować i poprowadzić leczenie dietetyczne z uwzględnieniem jednostki chorobowej/zaburzenia, dolegliwości towarzyszących, aktualnego stanu zdrowia, zażywanych leków, sytuacji rodzinnej • Potrafi dobrać preparat diety przemysłowej odpowiednio dla pacjenta • Jest zdolny do pomagania pacjentom z wykorzystaniem dietoterapii opartej o Evidence based medicine	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	• Zdaje sobie sprawę z postępów badań i ma świadomość własnych ograniczeń oraz umiejętność stałego dokształcania się. • Rozumie konieczność współdziałania przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych w celu postawienia właściwej diagnozy • Jest gotów do samodzielnej oceny stanu odżywienia pacjenta oraz ryzyka niedożywienia oraz interwencji w zakresie leczenia żywieniowego dietami przemysłowymi. • Widzi potrzebę współpracy z rodzicami i rodziną pacjenta. • Ma wysoką samoświadomość odpowiedzialności za swoje działania i zdrowia pacjenta.	
Semestr, w którym modul*) jest realizowany	II semestr	
Forma i sposób realizacji zajęć	A. Forma zajęć: • ćwiczenia	B. Sposób realizacji zajęć: zajęcia w sali dydaktycznej
Wymagania wstępne i dodatkowe	uczestnictwo w zajęciach wynika z przewidzianego planem zajęć podziału na grupy	
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	24h ćwiczeń	

Stosowane metody dydaktyczne	ćwiczenia	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych przez słuchaczy	- udział w dyskusji na zajęciach; - udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas wykładów; - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.	
Forma i warunki zaliczenia modułu*, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia	O. Forma zaliczenia: Zaliczenie	B. Warunki zaliczenia: - obecność i aktywny udział w wykładach - wykonanie zaliczeniowej pracy obejmującej treści modułu kształcenia.
Treści modułu kształcenia (program wykładów, ćwiczeń)		
Opracowanie postępowania dietetycznego u pacjenta neurologicznego.		
Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej		
Wykaz literatury obowiązkowej:		
Nakład pracy słuchacza (bilans punktów ECTS)**		
Forma nakładu pracy słuchacza (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie pracy końcowej itp.)		Obciążenie słuchacza [h]
Praca z nauczycielem akademickim(ćwiczenia)		24h
Praca własna studenta		1 h
Sumaryczne obciążenie pracą słuchacza		25 h
Punkty ECTS za moduł		1